

DOMOLJUB

Glasiilo Jugoslovanske Kmetске Zveze

Izhaja vsako srede ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 15 K na leto. —
Za inozemstvo 25 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati paš Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Volilni katekizem.

Osnovna vprašanja iz volilnega katekizma, ki jih mora znati vsak naš volilec, so sledeča:

1. vprašanje: Kdo sme voliti?

Odgovor: Voliti sme vsak Jugoslovčan, ki je že 21 let star in je vpisan v volilni imenik. Voliti smejo tudi begunci iz zasedenega ozemlja!

2. vprašanje: Kdaj bomo volili?

Odgovor: Dne 28. novembra od sedmih zjutraj pa do šestih zvečer. Vsi zavedni možje grede glasovati predpoldne.

3. vprašanje: Ali bomo obveščeni, da smemo voliti?

Odgovor: Ne! Nobena oblast ne obvesti volilca!

4. vprašanje: Ali dobimo volilne legitimacije?

Odgovor: Ne! Volilnih legitimacij sploh ni.

5. vprašanje: Kaj vzamemo s seboj na volišče?

Odgovor: Pozor! Vzemite s seboj eno osebno izkaznico. To je domovinski, krstni ali poročni list; zadostuje tudi delavska ali poselska knjižica, ali pa potni list ali uradna legitimacija, lovski ali orožni list, službeni dekret, obrtni list ali diploma. Veljaven je vsak javni dokument ali potrdilo županstva.

6. vprašanje: Kaj povemo volilni komisiji?

Odgovor: Volilni komisiji povejte: Ime, priimek in poklic.

7. vprašanje: Kako oddam svoj glas?

Odgovor: Vsak volilec dobi od komisije eno kroglico. Član volilnega odbora mu razkaže glasovalno skrinjico in imenuje vse kandidatne liste. Vsaka stranka ima svojo skrinjico. Volilec vzame nato kroglico v desno roko. Nato zapre roko in gre z njo v vse skrinjice, kar jih je na volišču. Ko ima roko v skrinjici Slovenske Ljudske stranke, roko odpre, da pade kroglica v skrinjico. S tem ste oddali svoj glas stranki slovenskega ljudstva.

8. vprašanje: Ali je volitev tajna?

Odgovor: Iz vseh skrinjic potegnite zaprto roko, tudi iz skrinjice Slovenske Ljudske stranke, četudi ste kroglico že oddali. Nihče ne more vedeti, v katero skrinjico ste spustili kroglico. Noben liberalni birt in noben komunistični terorist ne more vedeti, da ste oddali svoj glas stranki ljudstva!

9. vprašanje: Ali sem dolžan voliti?

Odgovor: Da! Vsak krščanskomislec Jugoslovčan je brezpogojno dolžan voliti.

10. vprašanje: Za kaj bom šel na volišče?

Odgovor: Za življenske pravice slovenskega kmeta, delavca in obrtnika!

Za krščansko šolo in državo!
Za stranko ljudstva, ki hoče poraziti kapitalizem!

Za samoupravo združene Slovenije!
Za Slovensko Ljudsko Stranko!
Pojdimo po smago!

Za 28. novembra velja volilna dolžnost.

L. Vesenjaki:

Dr. Korošec kot železniški minister.

Kot minister za prebrano je imel dr. Korošec vedno križe in težave, ker niso železnice spravile živil, pa tudi drugih predmetov v kraje, kamor jih je namend. Velik nered in naravnost neverjetne tabvine so napolile njega in tovariše poslance, da so pri prvi priložnosti zahtevali, naj postane dr. Korošec minister za promet in napravi s svojo znano odločnostjo red.

Naše zaupanje v dr. Korošca je bilo zopet popolnoma utemeljeno: kar nista zmogla dva njegova prednika, namreč Vulović in Draškovič, to je napravil on. To kažejo dejstva, ki jih navajamo v tem spisu.

Kakšne so bile železnice ob prevratu?

Kdor hoče pravilno in pravično oceniti delo dr. Korošca kot ministra za promet, mora poznati stanje naših železnic po prevratu.

Železnice v Srbiji in Makedoniji so bile popolnoma razdejane. Ne en kolodvor, ne en most ni bil v redu. Vse je bilo razbito in razrušeno z dinamitom ali požigom. Poškodovani so bili tudi vsi prederi ali tuneli. Razbite so bile seveda tudi večinoma lokomotive in osebni ter blagovni vozovi (vagoni).

Na Hrvaškem, v Slavoniji, v Banatu, Bački in Baranji so bile železnice ob prevratu deloma uporabne, toda neredi na Hrvaškem in naši državi sovražni mažarski železničarji so napravili prvo leto ogromno škodo. Kar se ni obrabilo v vojski, to so pa nalašč pokvarili ti železničarji in drugi nesposobni in brezobzirni ljudje.

Razmeroma dobro ohranjene so ostale bosanske železnice in tudi naše slovenske. Toda tudi pri nas je šlo kljub najboljši

volji velikega dela železničarjev vse raskovo pot. Prometni železničarji so večinoma delali z veliko požrtvovalnostjo, toda kurilnice in delavnice, kjer se vrše poprave, so večinoma odrekle. Komunistični in nemškutarski železničarji so delali vedno večji nered in bolj ko so jih božali ter jim zviševali plače, bolj so bili oni neredni in objestni ter niso hoteli nič slišati o svojih dolžnostih. — Delavoljni železničarji sami so začeli obupovati.

Korošec napravi red v ministrtvu.

Riba začne pri glavi smrdeti — pravi pregovor. Tako je bilo res tudi v prometnem ministrtvu. Uradniki so bili tam ali nezmožni, ali pa tudi leni in brezbrizni ter so zanemarjali svoje posle. Mnogo jih po cele dneve ni prišlo v urad ali pa le pozno in za malo časa. Kuhala in srebalna se je turška kava, kakor se to vrši še sedaj v drugih ministrtvih. Ves ta nered in vse razvade je dr. Korošec odpravil tekom par dni. Sam je prihajal rano in odhajal pozno. Poklical je v ministrtvo razne delavne može in se posvetoval z zaupniki, ravnatelji in organizacijami.

Dr. Korošec kaznuje podkupljive in neradne železničarje.

Največji križ je bil po bivših mažarskih in hrvatskih železnicah z uradniki in delavci, ki niso hoteli poznati nobenega reda in nobene discipline. Veliko teh ljudi je raje veržilo, tihotapilo in kradlo, kakor pa pošteno delalo. Celo tako daleč so se izpozabili posebej železničarji mažarskega in boljševiškega mišljenja, da so nalašč kvarili stroje in povzročali nesreče. Z železno odločnostjo je napravil dr. Korošec tukaj red. Odpustil je iz službe in dal za-

poditi preko meje celo vrsto takšnih brezvesnežev, in ko so drugi malomarni železničarji to videli, so začeli pridnejše in večneje opravljati službo, dobri in vestni pa so dobili zaslonbo in so z veseljem podpirali dr. Koroščevo delo.

Dr. Korošec zlomi komunistični štrajk.

Še enkrat so poskusili napraviti komunisti nemire in nered v državi, zato so organizirali znani železničarski štrajk, h kateremu so znali pridobiti za prvi trenutek tudi one železničarje, ki preobratov niso hoteli. Dr. Korošec je ostal trden in neomahljiv in komunisti so izgubili bitko. To je bil zanje najhujši udarec in od tedaj nimajo komunisti moči in zaslonbe. Naše kmetško ljudstvo je takrat dobro razumelo, za kaj gre in je tudi hvaležno svojemu voditelju, ker je pri nas preprečil največjo nesrečo za državo in človeško družbo: razbrzdani ruski boljševizem in srbski komunizem. Ako bi dr. Korošec ne storil nič drugega za kmetško ljudstvo, kakor to, bi mu morali biti naši ljudje vedno hvaležni. Od zloma komunističnega štrajka se razmere na železnicah vidno boljšajo.

Število vlakov na naših železnicah.

Odkar je dr. Korošec minister saobračaja, se je število vlakov na naših železnicah več kot podvojilo. Tako imamo v območju belgrajskega železniškega ravnateljstva sedaj vsak dan okroglo 60—62 vlakov. V območju ljubljanske inšpekcije imamo dnevno nad 30 vlakov. Pri zagrebški direkciji izkazujejo sedaj dnevno že 210 vlakov.

Gotovo vprašate, kako je bil mogoč takšen napredek? Odgovor imate v slednjem:

Dr. Korošec zahteva izvršitev pogodb.

Pod prejšnjimi ministri so se pač sklenile nekatere pogodbe, toda zanemarjali so se izpolnjevali od strani ministrstva in od tovarn pogoji in tako so ostale pogodbe na papirju. Dr. Korošec je izpolnil obveznosti in zahteval vedno odločno, da so jih tovarne v inozemstvu tudi izpolnjevale. Tako smo pač dobili tudi nad 120 lokomotiv iz tujih držav.

Domače delavnice in kurilnice delajo boljše.

Odkar je dr. Korošec minister za promet, je napravil precej reda v delavnicah in kurilnicah. Sedaj se popravi dvakrat toliko lokomotiv in vagonov, kakor se je prej. Navedimo nekaj števil: Za časa Koroščevega ministrovstva se je popravilo v državi, torej doma, okroglo 600 lokomotiv, dalje do 3000 vagonov za osebni promet in okroglo 9500 vagonov za blagovni promet. To je ogromno delo in ogromen napredek!

Zanemarjene proge se popravljajo.

Med vojsko ni nihče popravljaj prog in pragi (švelarji) so bili več kot napodgnjili. Nekoč mi je rekel na poti iz Belgrada slovenski železničar: »Gospod, če bi Vi in drugi popotniki vedeli, v kakšni nevarnosti ste, ko se vozite z brzovlakom po takšnih progah, niti eden se ne bi pejal.« Prepričal sem se sam, ko sem pri Vinkovcih v Slavoniji s prosto roko po-

tegnil iz švelarja debeli žebelj, ki bi naj držal šino (tračnico). In kdor se je zadnji mesec vozil med Zagrebom in Belgradom, je lahko videl cele kupe več kot napol trohnelih pragov (švelarjev), ki so jih zdaj nadomestili z novimi. Cele proge so na ta način obnovili in sedaj se po teh krajih niti bati tozadevne nesreče.

Dr. Korošec naroči nove moste.

Kot minister za promet je dr. Korošec naročil nad 400 večjih in manjših železnic mostov in mostičev ter drugih velikih konstrukcij.

Zgradba novih železnic.

Naš voditelj dr. Korošec je zaukazal izvršiti vse priprave za zgradbo novih železnic. Tako se je posebej začelo pripravljati trasiranje železnice iz Prekmurja na Štajersko in pa zveza Rogatec—Krapina. Ko bodo predela izvršena, se začnejo na podlagi teh načrtov železnice takoj graditi.

Dr. Korošec uredi oddajo vagonov.

Vsi naši trgovci in naše zadruga vedo, da pred Korošcem na hrvaških in bivših mažarskih železnicah ni bilo mogoče dobiti brez podkupovanja vagona za prevoz blaga. In že naloženih vagonov niti spravil naprej, ako nisi z bogatimi podkupninami podkupil najprej šefa, potem magacinerja, potem strojevodja in nazadnje vlakovodja. Tako se je za podkupovanje pri enem ali par vagonih moralo dati po 1000 do 4000 K samo v takšne namene. Brezvestni židovi in verižniki so onemogočili vsako pošteno in pravično razdelitev in oddajo vagonov. Tudi temu je napravil dr. Korošec popolnoma konec. Sedaj vpiše na vsaki postaji vsakdo sam v javno knjigo svojo zahtevo po vagonih in če vidi, da bi imel kdo najmanjšo protekcijo, lahko to javi in uradnik je takoj spoden iz službe. To se je prav mnogim dogodilo in tako imamo sedaj tudi v tem oziru pravico in red na državnih železnicah.

Varnost pred tatvinami

na železnicah je sedaj tudi neprimerno večja, kakor je bila pred meseci. To ve vsak popotnik in vsak trgovec.

Sklepna beseda.

Malokje so bile razmere tako slabe in predpogoji za mir in red tako majhni, kakor ravno v naši državi. Toda naš dr. Korošec je bil na mestu kakor minister za prehrano in je sedaj na mestu kot minister za promet. Nesebičen, nepodkupljiv, nedostopen praznim besedam gradi z železno voljo in z vztrajnim, neumornim delom državo, za katero je delal in tvegaj svoje življenje. Naj lažnjivci lažejo, naj obrekovalci obrekujejo! Kdor je pošten in pravičen, ga mora spoštovati in ljubiti ter ceniti njegovo delo. To ogromno delo pa stane seveda tudi denar, kajti na prstih si lahko izračuna vsak preprosti človek, koliko stane vse to, kar se je izvršilo in kar se še izvršuje.

Kaj pravijo o Koroščevem delu drugi?

Po Slavoniji in Banatu, po Srbiji in Makedoniji ljudstvo ne more prehvaliti poštenega in odločnega delovanja našega voditelja. Srbski poslanci sami priznavajo to v najtoplejših besedah in srbski kmetje-poslanci, ki so bili pred meseci pri regen-

tu, so mi povedali, da je tudi regent govoril o Korošču z največjim priznanjem. Cenimo delo svojega voditelja tudi mi sami in zavedajmo se, da more tako delati le mož, ki ima trdne nazore, veliko znanje in nevpogljivo voljo, pomagati svojemu narodu. Le naša načela, samo naš program daje jamstva za dobro ureditev naše države. Zato pa niti eden naš mož ne sme zamuditi in zanemariti svoje dolžnosti. Vsi glasujemo za našo Slovensko Ljudsko Stranko. Naše osebe in naš program so nam jamstvo, da gremo boljše bodočnosti nasproti, toda poraziti moramo nasprotnike, zmagati moramo mi, Dr. Korošec in Slovenska Ljudska Stranka naj živi!

Dr. Korošec kot minister za prehrano.

Ob koncu svetovne vojne je bila za nas Slovence, pa tudi za hrvatsko Primorje, za Bosno, Dalmacijo, Hercegovino in Črnogoro največja nevarnost, da nam pomrje od gladi velik del našega ljudstva. Po uradnih izkazih bi morali imeti za skromno prehrano najmanj štirikrat toliko živil, kakor jih je bilo, da bi vzdržali do prihodnje žetve.

Vsi se spominjamo še, kako je avstrijska vlada s vojimi krutimi rekvizicijami iztrebila kmetom hleve in kašče, da je bilo joj. Nikdo razum oficirjev in vojnih liferantov ni bil varen, da bo imel vsaj za sebe in svoje dovolj kruha. Strašne so bile prehranbene razmere v vojašnicah in na frontah; še strašnejše v krajih, kjer niso pridelali dovolj živil, a tudi kmetje s svojimi živili so bili v večni nevarnosti.

Dr. Korošec kot minister za prehrano.

Še pred koncem svetovne vojske je odšel dr. Korošec v Švico in v Pariz ne samo zaradi ustanovitve nove države, temveč ravnotako tudi zaradi prehrane. V razgovoru in razpravah z ententnimi zastopniki, posebno še z Amerikancem Hooverjem je zagotovil našemu izstradanemu ljudstvu dobro in poceni prehrano. Traš, Reka, Dubrovnik in Solun so bila pristanišča, kamor so prihajala potem naročena živila in druge najnujnejše potrebščine za našo jugoslovansko državo.

Prva dva prehranjevalna ministra ne opravita nič.

V prvih mesecih smo dobili za organiziranje prehrane ministre, ki so kmalu dokazali, da ne poznajo potreb in da niso kos svoji ogromni nalogi. Bila sta to Milivoj Jovanović in Ribarac. Za njim je prevzel ministrstvo za prehrano naš voditelj dr. Korošec v skrajno nevarnem stanju. Ljudstvo je bilo že lačno in nezadovoljno. Korošec je takoj poklical svojega prijatelja in izredno delavnega ravnatelja Janko Jovana in ta dva sta se lotila dela z vne-
mo.

Korošec preskrbi celo državo.

Ni minilo veliko tednov in že so bili vsi naši kraji preskrbljeni z moko, mastjo, jodilnim oljem in celo s sladkorjem!

Vsa živila poceni.

Vsi se spominjate, da pod nobenim ministrom za prehrano niso bila živila, pa tu-

di sol, petrolej, bencin in sladkor tako poceni, kakor tedaj, ko je bil Korošec minister za prehrano. Kako veselo je bilo ob Veliki noči 1919, ko smo imeli po vsej Sloveniji zadosti potrebščin, posebej še bele moke! Korošec je znal pridobiti, on je znal tudi primerno razdeliti. In to ni bilo lahko!

Kolike rabi Slovenija?

Samo naše slovenske pokrajine rabijo letno nad 20 vagonov olja, 25 vagonov mesečno masti, mesečno 700 vagonov krušnih žit, okroglo 8000 vagonov sladkorja za celo državo in od tega Slovenija vsak mesec nad 100 vagonov in petroleja letno 120 tisoč ton in ravno toliko približno tudi soli.

Spomnite se na cene, spomnite se na red, ki smo ga tiste mesece imeli, pa boste sami zaključili pravilno, ali je delal Korošec dobro in vneto za ljudstvo ali ne! Kateri poznejši minister za prehrano lahko pokaže na enake uspehe, kakor jih je imel on!

Korošec rekvirira?!

Meseca maja 1919 je kazala po državi letina bolj slabo in veliki posestniki in podjetniki so začeli skrivati svoje obilne zaloge, ker so mislili z njimi špekulirati. Toda Korošec jim prekriža račune. Izjavi v zbornici, da jim bo rekviriral zaloge in posledica je bila, da je imel do nove žetve dovolj živil na razpolago. Takrat je zagnal po liberalnih listih liberalni poslanec Ribnikar krik, češ, da bo rekviriral Korošec pri naših kmetih. Rad bi spravil s svojo zlobnostjo pri kmetem ljudstvu Korošca ob

veljavo. To je delal ravno isti Ribnikar, ki ni mogel v vojskinem času napraviti dovolj načrtov za rekvizicije mleka in ni imel niti dovolj ostrih kazni kot tržni komisar v Ljubljani. Toda Korošec se za Ribnikarjeve hujskarije niti zmenil ni in ljudje so videli, da pri nas ni bilo niti sence kakih rekvizicij. Izkazalo se je zopet, kako nasprotniki obrekujejo našega voditelja in lažejo.

Poznejši ministri za prehrano.

Za Korošcem so bili ministri za prehrano: socialist Bukšeg in demokrat Jojič. Mimogrede tudi radikalec Stanič. Nadalje je ministroval prav absolutistično skupaj z demokrat Bukšeg in tudi prav pošteno pokvaril, kar je izvršil Korošec. Prej imenovani ravnatelj Jovan je bil do grla sit takega gospodarstva in je raje zapustil Belgrad. Sedaj stoji ministrstvo za prehrano tako, da bi bilo boljše, ako bi se opustilo.

Zaključek.

Iz navedenega ste uvideli, da je dr. Korošec tudi kot minister za prehrano storil v polni meri svojo dolžnost in da je bil

pravi mož na pravem mestu. Vsi ste doživeli to dobo, vsi veste, kako je bilo! Dejanja se sama najbolj hvalijo. Dr. Korošec je govoril svojemu prijatelju Kreku na grobu besede: »Videl si, kako naš narod trpi; čutil si z njim in zato si ga tem bolj iskreno ljubil. Videl si njegovo siromaštvo, zato si skrbel za njegov kruh; videl njegovo zanemarjenost, zato si skrbel za prosveto« itd. Te besede veljajo v polni meri tudi o Korošcu in njegovemu delu. Saj je bil istočasno tudi še minister, kateremu je bila izročena skrb za osirotelo in zanemarjeno in zavrženo dečo. Tudi to panogo socialnega dela je naš voditelj uspešno reševal.

Tako smo na kratko osvežili zopet v spominu dela našega voditelja. Z zaupanjem lahko gre naše ljudstvo zanj kot našim voditeljem v volivni boj, saj on uresničuje le naš krščanski ljudski program. Zmožnost ima, vest in srce pa tudi. Ko ga nasprotniki blatijo in lažejo, se on trudi in dela. S svojim življenjem in s svojim delom odgovarja in pa vedno postavi na laž. Zato pa somišljeniki v boj za pravične ljudi in vašo pravično stvar! Glasujte za Slovensko Ljudsko Stranko.

**Volilo se bo od sedmih zjutraj do šestih zvečer
Vsi naši somišljeniki naj gredo glasovat že dopoldan.**

Vsak zaveden somišljenik je dolžan skrbeti, da gredo vsi naši pristaši iz soseščine volit.

Liberalna kmetska stranka neumorno »dela« za koristi slovenskega kmeta: okrašeni vozovi, harmonika, pijača, ples, to so bile dosedaj glavne točke samostojnega programa.

To so prijatelji kmeta!

KDO? — POSLUŠAJTE!

»Kmetje so zabiti kakor zamorec iz srednje Afrike, kanibalsko zabiti ljudje.« (Kani-bali so tisti, ki ljudi žro).

»Kmet je potuhnjence, pasje naravet.«

»Naše kmetško ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.«

»Kmetje so popolni analfabetje (zabiteci), ki ne vidijo dalje kakor v skledo.«

»Mase (množice) našega naroda so zatelebane, zabite. Občinski mošje so kmetje s najbolj neumnimi obrazi.«

»Kmetje so farovška cunjja, polbaba.«

»Nečedna druhal, ki je prilezla iz farovških hlevov in svinjakov.«

»Vsaka druga ali tretja prisega med kmeti je kriva prisega.«

Kdo je našega poštenega kmeta, jedro in steber celega naroda, tako nezaslišano sramotil?

To so storili **OCETJE** »Samostojne kmet-ske stranke« **NAŠI LIBERALCI**, tisti, ki se našemu kmetu zdaj sladkajo; tisti, ki so ustanovili in podpirajo »Samostojne kmet-ske stranke.« — Kdor tega ne verjame, se lahko prepriča, če pogleda »Slovenski Narod« l. 1901 št. 212, 215; l. 1902 št. 135, 149, 250; l. 1903 št. 48, 125, 166.

Pred nekaj desetletji je bil kmetički stan na robu propada. Boben je pel dan za dnem. Rešila ga je gospodarska organizacija, združništvo, ki ga je osnovala in vodila Slovenska Ljudska Stranka. Liberalci, ki zdaj »osrečujejo« kmeta s samostojno stranko, so takrat pisali:

»Da vlada podpira kmet-ske zdruge, je škandal vseh škandalov.«

»Poljedelske ministrstvo s tem podpira črno goljufijo.«

»Vlada naj zadruga satira!«

»Čimprej gospodarska organizacija pogine, tem koristneje za kmeta, čimprej propade, tem manjša bo škoda.«

»Gospodarska organizacija je v velikem slogu organizirano sleparstvo. Zato bomo proti nji vodili boj s vse silo.«

In še več podobnega.

Kdor tega ne verjame, naj pogleda liberalni »Slovenski Narod« l. 1920 št. 240, 257, l. 1903 št. 99, 166, 169, l. 1904 št. 3, l. 1905 pa številke 2.

To so prijatelji kmeta, kaj?

In vi še verjamete, da je tem ljudem res kaj do kmeta? Kako, da so je ostuden zabavljaj naenkrat spremenil v vsiljivega slad-

kača? Ali vidite, da to ni odkritosrčno prijateljstvo? Da so za hrbtom drugi nameni?

Liberalci dr. Triller je rekel še letos na shodu liberalne stranke: »Slovenska Ljudska Stranka kot izrasita stranka kmeta stoji neisproano za gospodarske koristi kmeta.«

Kaj je bilo torej treba nove kmet-ske stranke?! Med tem, ko so liberalci na kmete pljuvali, je Slovenska Ljudska Stranka ustanovljala in z veliko požrtvovalnostjo vodila posojilnice in druge zadruga, ki so kmeta rešile liberalnih pijavk in ga na noge postavile; je napravljala ceste, vodovode, vodnjake, napoljavala elektriko, pospeševala kmetijstvo, živinorejo, pomagala kmetom zidati hleve in svinjake in prenavljala vse postrežbo kmetu v prid.

Liberalci so ji to neprestano očitali, zdaj vas pa žele vjeti na svoje limanice, — ker si naravnost ne upajo, — s svojo »Samostojno kmet-sko Stranko«.

Da je »Samostojna« liberalna, je dokaz že samo to, da se njeno glasilo tiska tam, kjer se tiskata tudi najbolj zagrizena liberalna lista »Domovina« in »Jutro«. Gliba vkup štrih! Še več! »Domovina« sama naravnost pove (dne 5. novembra 1920): »Gospodje, ki sede v uredništvu »Kmetijskega lista« in so bili svoj čas sotrudniki »Domovine«, bi morali vedeti, da bi danes niti »Kmetijskega lista« niti »Samostojne kmet-ske stranke« ne bilo, ako bi ne bilo »Domovine«. — To se pravi naravnost povedano: liberalci so to lažnikmetijsko stranko ustanovili in je s demarjem podpirali. Patron vseh liberalcev, tako v mestih kakor na deželi, je dr. Žerjav, ki se je zarotil, da hoče katoliško cerkev s Slovenskega pomesti. Njegova »Domovina« naravnost divja zoper vse, kar je krščanskega.

Socialni demokratje kot nepristranski sodniki pravijo, da samostojna kmet-ska stranka ni ne kmet-ska, ne samostojna ampak »privesek falirane stranke liberalnih kapitalistov.«

Kmetje, kaj veleva Vaš ponos? Liberalci Vas zmerjajo s potuhnjenci, zatelebanci, z babami, cunjami, krivoprisežniki, ljudožrci — in Vi bi jim pomagali na konja?

Pošteni kmetje, spreglejte vendar liberalno sleparijo!

Kmet, ki voli liberalne kmet-ske stranke, stranke nesramnih sabavljajcev kmet-skega stanu, bije sam sebe v obraz.

VOLITE LE SLOVENSKO LJUDSKO STRANKO, EDINO RESNIČNO PRIJATELJI-ČO KMETA!

Boj se bije za samoupravo Slovenije, za krščanski zakon, za krščansko šolo.

Ogromne laži liberalne „Domovine“.

Dr. Žerjavova »Domovina« je najbolj surov list, ki izhaja na Slovenskem. Je pač glasilo verižnikov, koruznikov, vojnih odeduhov in pravno propalih liberalnih komi-jev. Le poslušaj ob nedeljskih večerih ostudno in bogokletno govorjenje teh ljudi, ki se vozijo pijani v družbi mladih deklet z raznimi vlakci z deželo, kjer so popivali.

4

Če jih poslušaj, imaš vtis, da bereš »Domovine«. Isto govorjenje, isto zmerjanje, ista surovost. V »Domovino« pač piše dobroznan človek, katerega ime zapisati se nam gabi radi ostudne njegove zgodovine.

Zato se mi načeloma ne spuščamo v boj s tem listom. Zakaj ljudje, ki ga prebirajo, so ali pravne propalice ali pa ga s studom vržejo stran. Torej je v vsakem slučaju odveč boriti se s takim blatom. Človek se samo umaže pri tem.

Zato tudi ne bomo odgovarjali na

ogromne laži, ki jih prinaša »Domovina« o rekviziciji živine med vojno. Laži, da jih človek z rokami prijemlje.

Naši ljudje se pač dobro zavedajo, da so bili tisti, ki so najhujše rekvizicije nalagali našemu kmet-skemu ljudstvu, ravno liberalni uradniki po raznih mestih; da pa je bivši deželni odbor s svojo odločnostjo pri vojaških oblasteh dosegel, da se je na Kranjskem vsaj toliko živine pustilo, da se je mogel kmet vzdržati, zakaj nemška vojaška oblast je hotela sama vzeti rekvizicije v roke in bi rekvizirala vse, ker je imela namen uničiti Slovence, kakor se je pozneje dokazalo. Takratni deželni odbor je kranjskemu kmetu rešil živinorejo. Tudi ni moglo drugače biti. Saj so v deželnem odboru l. 1917 sedeli isti ljudje kot v letih 1908—1914, ko so je za kranjskega kmeta toliko koristnega storilo, kot še nikdar ne in se ne bo, dokler ne bomo imeli samouprave Slovenije.

Kje pa je kakšen trezno misleč človek, ki bi mislil, da bodo isti ljudje kar nonadoma spletili vrv slovenskemu kmetu, za katerega so ravnokar tako skrbeli, da so liberalci očitali Slovenski Ljudski Stranki, da samo za kmeta dela.

Med vojno je bila edina Slovenska Ljudska Stranka tista, ki je rešila slovenskega kmeta, da ga ni nemška vojaška oblast do nagega stekla.

In potem naši župani in duhovniki! Koliko so storili mnogokje, da so čimveč zakrili in da so komisarji pri rekviziciji čim manj dobili. Umevno. Tisti duhovniki, ki so spisali brezplačno na tisoče prošev (koliko pa so jih liberalni škrici in pisarji »Domovine«?) za razne olajšave, dopuste podpore itd. v korist ljudstva, isti duhovniki naj na drugi strani odjedajo slovenskemu kmetu? Smo res radovedni, kdo je več odjedel slovenskemu kmetu, ali liberalen, dobro plačan škric, advokat, birt in trgovec — ali duhovnik!

Pač pa dobro vemo, da so najbolj pritiskali za podpisovanje vojnih posojil liberalni uradniki in davkarji, da so liberalni učitelji dan za dnem pobirali vinarje, da je liberalna ljubljanska Mestna hranilnica podpisala največ milijonov (25) vojnega posojila, med katerim je prav veliko kmet-skega denarja, da je izmed vseh občin največ podpisala — liberalna ljubljanska.

Liberalci vedno pravijo, da so vse to prisiljeno delali, v sreču pa so bili proti Avstriji. Torej ste bili hinavci, kar je toliko grše. Kdo vam more verjeti, da tudi danes niste hinavci v svojem kričavem domoljubju? Mi smo celo prepričani, da ste danes pripravljani razbiti državo in jo dati magari Habsburžanom, če bi mogli na ta način katolištvo zatreti. Ista propalica pa, ki je svojčas vohunil po Srbiji v avstrijski službi, danes najbolj vpije na avstrijankantec.

Mi pa se ne sramujemo priznati, da smo bili toliko časa zvesti in pošteni Avstriji, dokler nam ni nastavila Avstrija noža na vrat in nam je bilo po naravni postavi življenje našega naroda ljubše kot življenje naše mačhe. Toda pri svoji zvestobi smo še bolj zvesto stali ljudstvu ob strani ter mu v vseh ozirih pomagali, da je lažje prenašalo vojna bremena, medtem ko

so liberalni trgovci in verižniki — bogateli na račun istega ljudstva.

Z isto in še večjo zvestobo pa smo danes udani novi državi, ker vemo, da je naša država, kri od naše krvi, beseda od naše besede, misel od naše misli, in da bomo v tej državi srečneje živeli — ako ne bodo imeli vlade v rokah liberalne oderuške pijavke. In na našo vsikdar pošteno

zvestobo, katera temelji na neizpremenljivih tožjih načelih, na zavesti odgovornosti pred Bogom, se morejo jugoslovanski državniki pač več zanesti kot pa na zvestobo kričavih liberalnih veljakov, katerih zvestoba temelji v sitem trebuhu, potnih žepih in sovraštvu do katoliške Cerkve.

To ne v odgovor »Domovine«, temveč v pouk vsej poštenu javnosti!

Zakaj ne bomo volili liberalcev?

1. Ker je liberalna vlada v Belgradu tamenjala krone z dinarji tako, da smo morali dati za en dinar štiri krone, dasi je bil dinar takrat približno iste vrednosti kot krona. S tem se je pri nas draginja nezno- no dvignila.

2. Ker so nam pri kolekovanju odtegnili 20% in nam jih kljub obljubam še danes niso vrnili.

3. Ker so nam naložili najkrivičnejša bremena s tolažbo, »da Slovenija prenese še več davkove«.

4. Ker vzdržujejo pri vojaštvu razmere, ki ženejo naše vojake v obup.

5. Ker so dali vso izvozno trgovino v roke kapitalistom in verižnikom, ki služijo ogromne milijone, državna kasa pa ostaja prazna.

6. Ker hočejo vzeti Slovencem vsako besedo pri državnem gospodarstvu, se borijo zoper samoupravo Slovenije in hočejo dati vso moč v Sloveniji v roke belgraf-

skim liberalnim ministrskim bankirjem.

7. Ker hujskajo Srbe zoper Slovence in hočejo napraviti med slovenskim in srbskim ljudstvom razdor, ki bi uničil Slovence gospodarsko in politično, dasi se mi le borimo proti belgrajski gospodi, ki odira in zatira Slovence, Hrvate in Srbe.

8. Ker hočejo po izjavi dr. Žerjava zatreti katolištvo v Sloveniji, torej pometati križ iz šol, uvesti v šole podivjano in brezversko sokolsko vzgojo, uvesti razporoko in oropati Cerkov.

9. Ker so neizprosnih sovražniki kmeta, kakor vsakdo razvidi iz današnjega članka: »To so prijatelji kmetac«.

Zato noben zaveden katoliški Slovenec, ki zares ljubi svojo zemljo in svoj rod, ne bo volil z liberalno ali — kakor se imenuje — z Jugoslovansko demokratsko stranko, temveč bo vrgel volivno kroglico v skrinjico, kjer bo napisano: SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA.

Valutna zamena 1:4, kruta davčna bremena in trpinčenje vojakov v naši državi te uči, kam zaide država, kjer imajo glavno in odločilno besedo pri vladi liberalci.

Zakaj ne bomo volili samostojnežev?

1. Ker so privešek gaile, kapitalistične in zagrizono protikmetске liberalne stranke.

2. Ker so njihovi voditelji v ogromni večini sami mesarji, trgovci in gostilničarji in šele v zadnji vrsti kmetje.

3. Ker dosedaj niti trohice dobrega niso naredili za slovenskega kmeta. Edino njihovo delo na shodnih in po časopisih je zabavljanje čez »farjec«.

4. Ker je med kandidati, ki bodo izvojnjeni samo en kmet, in še ta je slab in zanikern gospodar, drugi pa so sami mesarji, gostilničarji in trgovci ter svobodomisleci.

5. Ker pravijo, da je vera zasebna stvar, da torej Bog nima nič govoriti v javnem življenju in da je vse eno, ali človek verje v psa ali mačko.

6. Ker so s svojim varihom dr. Žerjavom vred zato, da se dá največji vpliv v

Sloveniji v roko belgrafskim svobodomiselnim ministrom.

7. Ker zbirajo v svoji stranki največje pretopače, ubijavce in propalce (misli na poboje v Velesovem, Vavti vasl, Velikem Gabru, St. Jerneju itd.).

8. Ker v svojem glasilu »Kmetem listuc« zagovarjajo liberalno-kapitalistično izvozničarstvo, ki nam je povzročilo milijonske škode.

9. Ker se odločno bore proti združništvu, katero edino je rešilo slovenskega kmeta gospodarskega propada in oderuških kremplicev liberalnih birtov.

Zato noben zaveden katoliški Slovenec, ki zares ljubi kmetški stan in mu je za krščansko vzgojo otrok ter za zdravo in napredno gospodarstvo v Sloveniji, ne bo volil liberalne Samostojne kmetijske stranke, temveč bo spustil volivno kroglico v skrinjico Slovenske Ljudske Stranke.

Zakaj ne bomo volili socialistov in komunistov?

1. Ker je njihov končni namen, vzeti vsa kmetška posestva, jih podržaviti ter jih kmetom dajati »razo« v najema. Pridelki so državni. Tako kot je sedaj v Rusiji, ker zavoljo tega ljudstvo strada in umira. Tako kot so meseca aprila nameravali v Sloveniji, če ne bi tega z močno roko preprečil dr. Korošec.

2. Ker hočejo uvesti po ruskem vzreju vlado proletarijata. To se pravi: vso moč v državi imej v rokah samo socialističnih delavcev in nihče drugi. Tako so na Mažarskem svoj čas prišli na vlado najhujših hudodelci, ki so pomorili nešteto nedolžnih ljudi.

3. Ker so komunisti najhujši centralisti kakor liberalci. Vso moč v državi naj imajo v rokah belgrajski komunisti.

4. Ker so zagrizeni sovražniki vere in Cerkve. Zahtevajo odpravo zakona ter hočejo uvesti »svobodno ljubezen«. V tej svobodni ljubezni sme vsakdo zapeljati tvojo ženo, in vsakdo sme imeti še celo vrsto postranskih žena.

5. Ker so za popolno odpravo verske vzgoje.

Zato noben katoliški Slovenec ne bo volil s socialisti ali komunisti, temveč s SLOVENSKO LJUDSKO STRANKO.

Umirajoča Rusija naj te uči, kam pride država, če dobijo vlado v roke komunisti in socialisti.

Zakaj bomo volili Slovensko Ljudsko Stranko?

1. Ker je Slovenska Ljudska Stranka do sedaj toliko gospodarsko koristnega storila za slovenskega kmeta, obrtnika in delavca, da ji bo slovensko ljudstvo za večno hvaležno. Spomnite se samo na 50 zakonov in nad 1000 gospodarsko koristnih sklepov, ki jih je izpeljala Slovenska Ljudska Stranka takrat, ko je imela polno moč v bivši vojvodini Kranjski.

2. Ker je strla meseca aprila komunistični prevrat, ki bi našo kmete oškodoval za milijona, ako bi se posrečil.

3. Ker je po svojem ministru dr. Korošcu uredila železnice, katere so bile že na tem, da bi popolnoma obstale in bi s tem nastalo v Sloveniji veliko pomanjkanje.

4. Ker je priborila, da se zviša najmanjša neobdavčljiva vsota od 1000 kron na 4500 kron.

5. Ker je pri davčnih bremenih, ki jih je naložil Sloveniji liberalni minister Stojanovič, dosegla bistvene olajšave v prid kmetškemu stanu.

6. Ker je priborila kmetškemu stanu važno besedo v politiki s tem, da je poslala v vlado prvega ministra - kmeta, Rožkarja, in v ljubljansko vlado poverjenika-kmeta, Jakoba Jana.

7. Ker je Slovenska Ljudska Stranka, ki se je po svojih poslancih in v svojem časopisu uprila trpinčenju slovenskih fantov-vojakov, ki so jih poslali liberalni ministri v Macedonijo.

8. Ker je Slovenska Ljudska Stranka edina, ki se brezobzirno in odločno bori za najširšo samoupravo; zahteva lastni slovenski deželni zbor, ki imej pravice sklepati postave, razpolagati z davki, voliti svojo vlado, ki bo ljudstvu odgovorna.

9. Ker je Slovenska Ljudska Stranka edina stranka v Sloveniji, ki stoji strogo na krščanskem temelju ter zahteva: versko vzgojo v šoli, cerkveni zakon, pravično razmerje med Cerkvijo in državo.

Dne 28. novembra moramo vsi na volišče. Nihče ne sme ostati doma. Volivno kroglico naj vsakdo vrže v skrinjico, na kateri bo napisano:

**KANDIDATNA LISTA
SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE.**

Sijajni gospodarski napredek Kranjske dežele od leta 1908 do 1914 te uči, kaj se stori tam, kjer ima odločilno besedo Slovenska Ljudska Stranka.

Nad 1000 gospodarskih sklepov.

Mnogi nas vprašujejo, kaj vsebuje onih šestdeset gospodarsko-koristnih sklepov, ki jih je sklenila in tudi izvršila Slovenska Ljudska stranka takrat, ko je imela polno moč v kranjskem deželnem zboru. Vsem tem nevednim in nepoučenim kličem v spomin vse one vodovode, ceste, mostove, znižanja klancev, vodnjake, kapnice, podpore za vzorne hleve in nagrade za dobro živinorejo itd., kar se je vse izvršilo v kratki dobi, ko je gospodarila Slovenska Ljudska Stranka v bivši deželi Kranjski in bi še bolj izvrševala, ako ne bi posegla vmes svetovna vojska, ki je vse delo preprečila. Kako je Slovenska Ljudska Stranka povsod najblagodejše posegala v gospodarski razvoj našega kmeta, priča današnji dopis iz Mirnske doline, ki ga priporočamo vsem trezno mislečim v premislek.

Najbolj klaverna stranka.

Najbolj klaverna stranka v tem volivnem boju je brez dvoma liberalna ali takozvana Jugoslovanska demokratska stranka, mati in patrona samostojne kmetke.

Ta liberalna stranka, katera je spravila našo mlado državo na rob propada s svojim bankirstvom, verižništvom in vojnim oderuštvom kandidira na prvem mestu zloglasnega svobodomiselnca dr. Žerjava. Ta kandidat, ki bi moral biti sedaj pod ključem radi propadlega Agromerkurja, če ne bi bil od kralja pomiloščen, bi rad prirejal shode. Prišel je osebno v Višnje goru, toda ker so vsi kmetje odšli s shoda, preden je dr. Žerjav začel govoriti in je bil s tem shod onemogočen, pošilja sedaj svoje prijatelje na deželo.

To nedeljo je poslal v Boh. Bistrice samega g. ministra na razp. dr. Kramerja. Vse polno plakatov je Bohinjcem naznanjalo prihod g. ministra. In je prišel. Pustil si je pred občinsko hišo postaviti muzico in čakal Bohinjcev. Toda vsi ti prebrisani Bohinjci nimajo nobenega spoštovanja pred liberalnimi ministri. Prostor pred občinsko hišo je ostal prazen, v kolikor ga ni napolnil neki mesar, ki je edini prišel poslušat g. ministra; pa ga tudi ta ubogi mesar ni slišal, ker ga Kramer ni govoril. Ob isti uri pa so je vršil shod Slovenske Ljudske Stranke, na katerem sta govorila

dr. Kulovec in nadučitelj Silvester. Može so popolnoma napolnili zborovalni prostor in še vežo.

Popoldne se je vršil shod S. L. S. v Srednji vasi. Tudi dr. Kramer je došel s svojim zaupnikom, katerega je poslal na shod Slovenske Ljudske Stranke, sam pa si je v gostilni hladil jezo, ker tudi v Srednji vasi ta ubogi minister ni nikogar našel, ki bi ga poslušal.

Samostojni — proti samoupravi Slovenije.

Samostojna ima kot prvega kvalificiranega kandidata na Štajerskem vseučiliškega profesorja dr. Bogumila Vošnjaka. Kdo je to? To je najožji prijatelj dr. Žerjava, ki hoče z mladimi liberalci zatreti vso našo svobodo in vso moč dati Belgradu. Dr. Vošnjak je bil v komisiji, ki je pripravljala ustavo in on je tam s svojim delom dokazal, da je proti temu, da bi imeli Slovenci svoj pokrajinski zbor, kjer bi odločevali in gospodarili sami s svojimi zadevami. Dr. Vošnjak je kapitalist in si je znal dobro žepe polniti. Bil je tajnik pri mirovni konferenci in je vlek el tam vsak dan 2000 do 2500 kron: reci dvatisoč do dvatisočpetsto kron. Sedaj je bil v ustavni komisiji in je imel po 50 dinarjev na dan, zraven ima plačo vseučiliškega profesorja. O trpljenju in težavah našega ljudstva ne zna nič, ker je kot sin prvaka živel v razkošju. Kateri pameten kmet bo volil s teko stranko?

Samostojni in sveti zakon.

Lumpu ni nobeno sredstvo preostudno, če le prevari druge. Tako podlo sredstvo je tudi najnovejša zahteva samostojnežev. da naj bo v naši novi državi zakon med dvema osebnama obvezen in nerazločljiv samo tri leta. S to svojo protikrščansko zahtevo odkrivajo samostojneži odkrito nasprotstvo proti Kristusu in božjemu nauku, ki veli jasno in obvezno za vse: Kar je Bog zavezal, naj človek ne loči. S tem pa kažejo tudi svojo tesno in prijateljsko zvezo s svobodomiselnimi in neverci. In kaj bo z ubogo ženo in z revno dečo po tretjem letu? Občina jih naj redi! Lepo plačilo za triletno zakonsko ljubezen in zvestobo! Vzemimo za vzgled samostojnega pohotneža, ki je vsako tretje leto poročil po

samostojnem obredu novo ženo in z vsako ženo imel v tem času tri otroke. Računajmo zdaj! To da v 30 letih zakonskega življenja 10 žen in 30 otrok. In če je samo 10 takih vzornih zakonskih mož v eni občini, pride na občino skrb za 100 žen in 300 otrok. Kdor zdaj še ne izprevidi, da je vsa samostojna gonja, samo velika lumparija in sleparija ljudstva, ta ima oči zavezane. Gorje Jugoslaviji, ako bi nauk samostojnežev postal mero in resnica. Naša domovina bi bila druga Sodoma in Gomora! In vendar je veliko nezavednežev med nami, ki verjamejo besedam zapeljivcev. Le pogledimo v vrste samostojnežev! Tam bomo našli prešestnike, zapeljivce nedolžnosti, pretepače svojih ubogih žen, pijance najhujše vrste. Če hočete, Vam postrežemo z imenil! Kakor Judež ni imel srca, ko je prodal za groše Kristusa, tako pa tudi ti ljudje nimajo srca, ker hočejo ženo usužnjiti, ali če tega noče, napodijo jo iz hiše. Kar je še posterega med našim ljudstvom, se mora s studom obrviti proč od stranke, ki ima na svojem praporu napis: Zakon na poskušnjo! Zakon na tri leta! Ločitev zakona! Kdor pa resnično ljubi svojo ženo in svoje otroke, ta ne more bit: samostojnež.

Samostojni in duhovščina.

Naravnost vnebovpljočo krivico dela Samostojna ves čas slovenski duhovščini. Zmerja jo z inkvizitorji, jezuiti; posmehljivo pravi: gospoda v talarju; duhovščina da je kmeta trdo v pesteh držala, da je na njegove stroške samo dobro živel in ga najgrše zlorabljala. Kakšne krivice so to! Kje je pa vendar tisto bogastvo duhovnikov? Prodajte najrevnejšo bajto in kar spada k njej, pa boste videli, da ima bajtar, kaj šele kmet, toliko lastnega, kakor župnik! In kateri duhovniki, ki so bili naši politiki, so oškodovali kmeta? Morda Žitnik, Krek, Korošec, Hohnjec, Smodej? Na eni strani pravite, da kaj bi se mešal duhovnik v politiko, na drugi strani pa jim očitata da ne storijo dovolj. Ljudje božji, povejte, kdaj vam bo prav?

Medtem pa, ko so pravili članom Kmetke zveze, da so backi, ki se dajo voditi za nos, so na drugi vedno želeli da bi jih duhovniki podpirali. Medtem, ko so duhovnike surovo napadali, jih pa že spet vabijo: »Tudi vi, duševni delavci, učitelji in duhovniki, se nam pridružite! Ne ovirajte nas, ampak pomagajte nam! Naša sreča — vaša sreča! Če boste vi nas spoštovali, bomo tudi mi vas. Če nam boste pa nasprotovali, se bomo proti vam borili ter vseeno dosegli svoje namene.« Tako piše »Kmetijski list« dne 16. septembra t. l. Na eni strani pravijo, da hočejo biti samostojni, na drugi zopet kličejo duhovnike in učitelje na pomoč!

Popolna edinost med samostojnimi in liberalci.

Iz Smartna pri Litiji se nam poroča: Med kandidati Samostojne kmetke stranke je na devetom mestu naš lesni trgovec

Ferdo Tomazin. Ta mož je pisal letos spomladi, ob času hudega pomanjkanja živill, litijakemu okr. glavarju g. Podboju sledeče pismo: »Velesencjeni gospod glavar! Prosim, povejte jutri gosp. predsedniku dr. Žerjavu glode prehrane! Ako mu je za stranko J. D. S. (to je liberalna meščanska stranka), naj pošljejo živila na deželo. Pri meni so dnevno ljudje, ako nič ne dobim, bodo šli k dekanu. Korake sem napravil vse, pa vse je zastoj. Z odličnim spoštovanjem, Ferdo Tomazin.« — Tako se glasi pismo, ki si ga vsak lahko ogleda pri naštniku naše Kmetске zveze. Kaj pove to pismo? Prvič, da je »samostojni kmet« Tomazin zaupnik demokratske stranke, tiste stranke, ki je zamenjala naš denar 4 K za 1 dinar, ki dela po svojih bankirjih draginjo, ki hoče naprtiti noznozne davke, ki zabavlja čez našo stranko, ker se poteguje za naše fante pri vojaki. Drugič se vidi iz navedenega pisma, kakšna je ljubezen Tomazinova do »ubogega kmetičar. On

prosi glavarja za žito, ki naj bi ga preskrbel tedanji deželni predsednik dr. Žerjav. A zakaj? Ne pravi: preskrbite, ampak samo zato, če mu je kaj za J. D. S. (za liberalno) in zato, da ne bi šli ljudje k dekanu, kar pomeni pri naših liberalcih »Kmetsko zvezo«, ki je ravno takrat ustanovila svojo zadrugo in ljudem pomagala v stiski z živilom in jih obvarovala oderuštva.

Take kandidate vam torej ponuja »Samostojnac. Delali bodo za kmeta samo toliko, kolikor bo to koristilo liberalni stranki. Če liberalna stranka ne bo v nevarnosti, bosta lahko kmet in revon človek od hudega konec jemala. Zgoraj navedeno pisanje je pa tudi dokaz, da je »Samostojnac samo privesek demokratsko-liberalne stranke, ki bi slovenskega kmeta izročila belgrajskemu centralizmu in ga uničila, če bi jo kmetje podpirali. Kar vas je še Tomazinovih »ubogih kmetičev«, kakor vas imenuje bogati Tomazin, kaj pravite k temu?

Grešiš zoper narod in zoper svojo vest, če pušiš da dobijo vlado v državi v roko svobodomiselci in vojni dobičkarji.

Molče.

Na vse naše tehtne dokaze, da so samostojneži le liberalna podružnica svobodomislne dr. Žerjavove stranke, samostojneži molče, tem pridneje pa udrihajo po »farjihe, ker hočejo menda s tem dokazati, da niso liberalci.

Samostojneži celo molče na pisanje liberalnih listov, ki pišejo, da bi brez liberecev ne bilo samostojnežev in da so samostojno stranko ustanovili liberalci.

Toda liberalni listi še naprej pišejo. V »Slov. Naroduc št. 254 z dne 6. nov. in v »Jutruc št. 67 z dne 7. nov. piše tajništvo liberalne stranke: »Pod vplivom pokreta Samostojne kmetijske stranke so nekateri posamezniki iz naših organizacij v izdatni meri posvetili svoje moči novemu kmetškemu gibanju (to je Samostojni kmetijski stranki). Tako zoper in zopet priznavajo liberalci svojo zvezo s Samostojno. Samostojni zapeljivci pa še vedno ljudstvo farbajo, da niso liberalni. Kdo pa so tisti nekateri posamezniki, ki so organizirali Samostojno? Eden izmed tistih je dr. Žerjav, ki so ga hodili samostojni lansko leto pozdravljati v Ljubljano. Tisti dr. Žerjav, ki je v svojem govoru izjavil, da je treba katoliško Cerkev iz Jugoslavije izgnati in zatreči! Drugi je dr. Kukovec, ki je pisal, da naj se vrednost naše krone desetkrat zmanjša. Tisti dr. Kukovec, ki za olajšanje naših davkov v ministrskem svetu ni znil niti besede.

Kar vas je poštenih pristašev liberalnih samostojnežev, ali ne izprevidite, kako vas vaši voditelji — vlečejo?

Kje je 400.000 kron?

Eden prvih samostojnih voditeljev je g. Kuralt iz Senčurja; v zadnjih časih je postal precej znan po Sloveniji, ker ga ni

manjkalo na nobenem večjem samostojnem shodu, kjer je imel poleg Mermolje vedno prvo besedo. Sedaj pa se nam poroča z Cyrenjskega: Spomladi je samostojna delniška družba »Ekonomc« poslala g. Kuraltu moko, da jo razdeli med samostojneže. On jo je sicer razdelil, toda plačal je »Ekonomc« ni. Vsa vsota znaša menda okrog 400 tisoč kron. »Ekonomc« sedaj grozi dičenemu svojemu voditelju, da mu bo prodal posestvo, če ne plača.

Morda bi nam načelstvo Samostojne kmetijske stranke blagovolilo to zadevo svojega glavnega voditelja nekoliko točneje pojasniti, za kar mu bodo predvsem samostojni volivci, ki prisegajo na neomadeževanost samostojnih voditeljev, zelo hvaležni.

Pravijo ...

(Z dežele).

Pravijo. Kaj pa? Da bi g. minister Draškovič moral najprvo okusiti sad svoje naredbe: zapri bi moral biti, ker s svojimi naredbami resno ogroža obstoj države in jo spravlja v slab glas pred vsem svetom. Samo v tem si državniki še niso odinili, kam bi spravili tega moža, ali v ječo ali norišnico.

Drugi, ki bi to zaslužil, je g. minister Stojanovič. S svojimi finančnimi ukrepi je mnogo pomagal, da so Korošci glasovali za Neniško Avstrijo. Pa tudi drugod po državi seje le nezadovoljnost; sedaj pred vultvami se radi lepšega celo njegovi ljudje z njim nezadovoljni. Najpripravnejši čas torej, da sedaj tega gospoda sne Draškovičeva naredba.

Dalje bo prišla na vrsto slavna poštna uprava, ker je dala tiskati pošne vrednosti — pomislite — v Ameriki. Kakor bi doma ne imeli delavcev in strojev! Seveda, par gospodov bo lahko na račun pošne uprave v Ameriki lenobo paslo. Poštni sluga, pismo noši pa doma stradajo... Pa saj so že nava-

jeni, zato jih poštna uprava pusti v miru! Čudno se nam je zdelo, zakaj naši ljudje zopet silijo v Ameriko. Sedaj vemo: tam jim Jugoslavija pripravlja kruha. In poštna uprava je prva započela svoje veliko ljubezensko delo...

Klic vdov in sirot.

NA NASLOV POVERJENISTVA ZA SOCIALNO SKRB.

V »Uradnem listu« št. 373, br. 118, so se na ukaz deželne vlade za Slovenijo ustavile vse naklonitve po padlih in pogrešanih vojakeh. To je čisto lahko pisati, a težje trpeti. Mnoge nesrečne vdove, ki smo prejemale mesečno 48 kron na osebo, to je naklonitev v najvišji izmeri, smo dosedaj trpele glad, mras in vse najhuje. Stradale smo, da smo nasitile le ubogo deca. Sedaj pa se nam je odvzelo še to malo, ki nikakor ni zadostovalo pri največji štedljivosti. V najhujšem času draginja v zimi, se nam je udnilo to berno izplačevanje. Izpostavilo se nas je nemilo na prag obupa. Zima je tu. Smo brez obleke, brez kruha. Tudi stanovanje moramo plačevati, čeprav nam davčni uradi niso izplačali niti pare naklonitve. Deca zahteva kruha — čeravno ga mati nima. Deca mora iti v šole oblečena, mora imeti šolske potrebščine. Komor se obrnemo s prošnjo za podporo, povsod so ubožni zakladi izžrpani. — A tudi me vdove z otroci smo v pravem pomenu besede izžrpane docela. Dolgi šest let se borimo v žalosti in skrbeh za obstoj. Uboga deca zre le žalostne obraze strnih mater. Zgrejnena so ji nežna detinska leta. Prosim gospode pri poverjenistvu za socialno skrb, da naj čimprej rešijo prošnje za nadaljnjo podporo v višji izmeri kot dosedaj, ker brez iste nam je z otroci v tej grozni draginji nemogoče dalje živeti. Naj bi se blagovolilo od merodajne strani vpoštevati, da je nas premnogo takih vdov z otroci v nežni starosti, katerih padli možje so imeli mesečne plače, a nobenega premoženja, nikakih prihrankov, ali pa so isti tekom šestih let že pošli. Vsem stanovom so se med tem časom ponovno zvišale draginjske doklade. Čisto prav. Nam pa, ki smo dale najdražji krvni davek na oltar domovine, se ni med tem časom nič zvišalo. A, za naša živila, za naše obleke so iste cene kakor za one, katerim se dajejo draginjske doklade. Nam se je izplačevalo L 1916 v isti izmeri kakor letos, ko stoji menda draginja že na vrhuncu. Toda, sedaj pa preneha izplačevanje popolnoma. Bil je vseh mrtvih dan. — Na vaškem pokopališču klečimo v lahkih oblekah z osirotelimi otročiči. Naše s solzami zadržte oči zaman iščejo gomile svojih dragih. — Dovolj smo nesrečne, da nimamo niti grobov svojih mož, da bi padale naše vroče solze na njih gomile. Globoko, pritajene vzdihne jim pošljamo v daljnje gališke stepe, v Italijo, kjer spe v noblagoslovljeni zemlji njih zemski ostanki.

V krčeviti boli hitino brez ušeh. Za nas ni usmiljenja. Za nas nima država srca. Ali nismo ravno me z malimi otroci potrebne prav najne odpomoči? Srečnejši od nas so padli bojevnik. — Da bi zeli našo bedo, v katero smo palnjene, bili bi resočni. Radi ljubezni za domovino padlih svojih mož kličemo merodajnim oblastem: Ne prezrite naših klicev! Saj je vendar naša deca kri onih

padlih bojevnikov, kateri so osvobodili našo domovino — katera je naša bodočnost. Nakažite nam vsaj toliko pokojnine, da bodemo zamogle vsaj enkrat na dan nasitiiti decó — in hvaležne bodemo. Deca pa bode ljubila osvobodjeno domovino z žarom svoje duše, ako ista po materinsko skrbi za nje razvoj. Naše prošnje, ki bi se lahko imenovale zahteve, so skromne in lahko izvedljive, manjka le ljubezni in nekoliko sočutja do najne-

srečnejših bitij, ki smo postale nesrečne žrtve vojske. Žalosti nam itak ne more odvzeti bogastvo cele zemlje, a gmočni položaj nam pa je še mogoče izboljšati, dokler nam decá še ni postala vsled pomanjkanja hrane jetična.

Upamo, da merodajne oblasti odpomorejo nam bednim vdovam in sirotam brez pomisleka takoj, dokler ni prepozno, kajti pričelo smo klicati po pomoči že ob dvanajsti uri. Ena v imenu mnogih.

Celo povodenj laži bodo nasprotniki v zadnjem tednu razlili po Sloveniji. Zato ne zaupaj nobeni novici, ki jo glede volitev trosi nasprotnik.

Vojaško pismo.

(Iz Trebinja.)

Zopet se obračamo Slovenci zaupajoč na Vašo prijaznost, da nam dovolite skromen kotichek v Vašem cenjenem listu.

V tujini smo in si sami ne moremo pomagati; pa čeprav gremo tu od Poncija do Pilata, povsod najdemo gluha ušesa, zdi se nam, da butamo z vojo ob zid — zastoj.

Naše mnenje je: Zakaj kliče vojaška oblast na orožne vaje, ko niti aktivnih ne more primerno hraniti in za nje skrbeti? Boljše bi bilo malo, pa tisto dobrih, kakor pa imeti stotisoče vojakov — nezadovoljnih-žev!

Naš letnik ima še tisto smolo, da mu ni mogoče skoro nič skrbeti za prihodnost. Četrto leto smo že v vojaški tuki, pa našega službovanja še ni konec.

Vprašamo pa: Kdo vzame odgovornost nase zaradi našega letnika, ki ga vzgaja vojaška oblast v šoli nezadovoljnosti in mržnje do domovine, v kateri ne vidimo drugega, kakor prostor, kjer naj vedno — trpimo in molčimo.

Ali mar nismo še dosti trpeli in okužali grenkost tujine in vojaškega življenja?!

Želja vsakega slovenskega vojaka je, da odločno protestirate proti slabemu ravnanju z nami in energično zahtevate, vsi brez izjeme, da slovenske vojake premeste v službovanje na slovensko ozemlje.

Mi se nismo rodili v takih vročih in nezdruživih krajih, kjer je malarija doma. Vsak naj služi v tistem podnebnju, ki ga je navajen od mladosti. Mislim, da je dosti žalostno, ko vojak umira vsled malarije v aktivni službi. Bi še bilo, ko bi bilo za potrebo kinina, a ga ni.

Radi bi vedeli, kako to, da pri naših pulkih še nič nečejo vedeti o skrajšanju vojaške službe, ki smo jo lansko leto izvršili na Koroškem.

Obračamo se fantje Slovenci, služeči v tujini vojake, z zahvalnostjo na časopis in uredništvo »Domoljuba«, ker edini ta časopis se briga in trudi, da nam zboljša naš neznojni položaj.

To naj bo v vednost vsem Slovencem, ki se nahajajo doma, ker druge stranke in časopisi se popolnoma nič ne brigajo za nas, ki trpimo v tujini.

Upamo pa, da po volitvah bode te energično protestirali proti militarističnemu nasilju. Vsi slovenski fantje se obra-

čamo na Vas in upamo, da bode te ukrenili potrebne korake, kolikor bo v Vaši moči, ker edini ste, ki ljubite domovino in slovenski narod.

Koliko časa še

(Dopis z dežele.)

naj mirno gledamo in prenašamo te strašne razmere na naših ljudskih šolah? (Iz vzete so seveda one šole, kjer je res učiteljstvo na svojem mestu.) Višji šolski svet je kriv, da se je zanesla med liberalno učiteljstvo pokvarjenost in brezbržnost, da ji ni para. Višji šolski svet ima menda ta edini namen, da liberalno učiteljstvo spravi v mesta. Nič ne vpraša: ali je potreben ali ne, ali je zmogel ali ne, ali ima sploh kaj smisla za vzgojo mladine ali ne. Zadržuje, da je le liberalec. Ali pa je učiteljsko mesto na šoli, od koder je učitelj poklican v mesto, razpisano, da bi drugi prišel? Kaj šel! Nadučiteljsko mesto v kraju si pridržil in stanovanje seveda tudi, sam se pa potika po mestu, kjer nima kaj početi. Posledica tega je: ti, ljudstvo, plačaj njega in še namestnika; torej dva namesto enega. — V dokaz resničnosti povedanega, naj služi sledeče pojasnilo: Iz Sv. Križa pri Kostanjevici je nadučitelj (znan vinski trgovec) bil poklican v Ljubljano. Ker ni imel tam kaj delati, so ga poslali na Koroško, kjer se je »požrtvovalno« trudil za — veselice. Zato svoje delo je dobil vsak dan dve stote kron. Umevno, da je Koroška morala biti zgubljena za Jugoslavijo, ker so tako delali za narod. V Sv. Križu si je ta mož stanovanje pridržal v šoli. Sam je bil v Ljubljani in na Koroškem, družina v šoli v Sv. Križu, drugo učiteljstvo se je potikalo po zasebnih stanovanjih. Letos se na tej šoli še ni pričel pouk. Zakaj ne? Nadučitelj ima »bolezniški dopust«, da se ložje zanima za vinske kupčije, šopiri se v šolskem stanovanju, svojo hišo ima pa v najemu.

Ali smo zato zidali šole, da služi za stanovanje človeku, ki ne uči in ki mu je šola deveta briga? Šola je zato, da bodo naši otroci v šolo hodili in se kaj koristnega naučili.

Zato zahtevamo: V Sv. Križu pri Kostanjevici naj se nadučitelj takoj izseli iz šole — v svojo hišo gre lahko, če hoče —, ker ni več za rabo, naj se upokoji, nadučiteljsko mesto naj se razpiše, da pride v

kraj učiteljska moč, ki se bo vzorno odvila za šolsko mladino, šolski pouk naj bo takoj prične po vseh razredih.

Tretje ne trpimo nič več med seboj!

Na naslov pristojnih oblasti

(Dopis z dežele.)

Oblastva ukazujejo in ukazujejo, a ukazi se ne izvršujejo. Vzrok: avtoritete ni, a temu so kriva v prvi vrsti oblastva, ki so podobna materam, ki vedno le kriče nad otroci — ukazujejo! — a se ne brigajo za izvršitev svojih zapovedi oziroma prepovedi. Posledica: otroci ne ubogajo. Če bi oblastva skrbela, ne samo, da dajejo odredbe, ampak da se te odredbe tudi izvršujejo, bi kmalu pridobila avtoriteto in red bi se naselil v domovini. Zakaj n. pr. toliko odredb zoper pijančevanje, ako ostane vse le na papirju. Kdo se briga danes za policijsko uro? Raddoveden sem, če se dobi gostilničar, ki bi se zavedel dolžnosti napram domovini. Napram domovini? Da! Greši zoper domovino gostilničar, ki trpi cele noči goste v svoji gostilni, da jim prazni žepe in pospešuje sirovost in nečestnost osobito med mladino. Kakšen rod pa naj nastane iz pijancev in npravno pokvarjene mladine? Ali ni tak rod nesreča domovine? Ali ni sramota za nas, da veseljačimo v času, ko bi se imeli žalostiti, v času, ko nam je po krivdi antante ter sleparij Nemcev in Italijanov izgubiti okrog 600.000 Slovencev? Sramota za one, ki bi lahko preprečili to celonočno raganje po gostilnah, pa ga morada še sami pospešujejo s svojo prisotnostjo! Mnoge sicer dosedaj dostojne gostilne se spreminjajo po krivdi oblasti poлагoma v navadne beznice! Ob 12. uri kličemo pristojnim oblastvom: Odpravite — ne samo omejitel — to zlo, rakrano na telesu našega naroda, sicer preti naši domovini še veliko hujša nesreča, nego je izguba slovenske Koroške.

Nova meja z Italijo.

Med Italijo in kraljevino SHS je ugotovljena meja, ki teče z gore Peč, ki je na meji treh držav (Italije, Avstrije in Jugoslavije) do gore Jalovec in od tu dalje po razvodni črti med soško in savsko kotlino od Koreana pa do Triglava, potem po razvodju od Bohinja do severoiztočnega pobočja gore Mošič, tako da se dotika Vogla, Lavševiča in Kuka. Od severno-vzhodnega pobočja Mežiča gre meja na vzhodno pobočje Poresna in od tu na zapadno pobočje Blegaša in sicer tako, da ostanejo Davče Jugoslaviji, Nevaki pa Italiji. Od tu dalje gre meja na vzhodno pobočje višine Bevk tako, da ostanejo vasi Leskovica, Kopačnica in Savačanje v Jugoslaviji, oba prelaza pri Pedlanišču pa Italiji. Od višine Bevk do vasi Heterderiča gre mejna črta tako, da ostanejo vasi Javorji dol, Ziri, Opale, Hlevišče in Ravte ter Heterderiča Jugoslaviji, Praprotno brdo, Vremik, Bresnik, Zavratoce, Medvedje brdo pa Italiji. Od tu dalje gre meja do vasi Zelše tako, da pušča kraje Planina, Unec, Zelše in Rakek Jugoslaviji. Od Zelše do Čabranke gre meja tako, da pušča Jugoslaviji Dolanje vas, Dolanje jezero in Otok. Dalje se

razteza meja do Biške gore in Plece, tako da ostane Leskova dolina Italiji. Meja gre dalje do Cabranke, ki bo italijanska s kolovozom vred, ki pelje na vzhodni steni Snežnika. Od višine Trstenika gre meja preko višine 817, se obrne od Zidovja, potem vzhodno od Griže in pušča vasi Klane in Brezo Italiji, Studeno pa Jugoslaviji. Od Griže do meje reške države pojde črta do vozne ceste iz Rupe v Kastav in ovinku zapadno do vasi Mizeri in Trinajstiči, potem doseže vožno cesto iz Matulj v Kastav in nato severno točko vasi Ruheš.

Spomladi so nam Italijani ponujali mnoge več, kot smo dobili danes, a takrat je naša beograjska vlada odklonila. Danes pa so nam vzeli vse, kar so pozeleli in gospodje Vesnić, Trumbić in Stojanović niso Slovencev prav nič vprašali, temveč so velik del naše zemlje kar le mogoče hitro prepustili italijanskim roparjem. Niti tega si niso izgovorili, da bi dobilo 600.000 Slovencev in Hrvatov, ki ostanejo v italijanskemu suženjstvu, kakanih pravic, medtem ko so obljubili, da bodo vsakega Italijana, ki živi na naših tleh, čuvali noč in dan, da se mu ne zgodi kakšna krivica.

Za zahvalo so povabili Italijane na kosilo, telegrafirali italijanskemu kralju za god in izrazili svoje »globoko zadovoljstvo«.

Slovensko ljudstvo pa ne bo nikdar pripoznalo tega roparja, ki ga je sklenilo par svobodomiselnih italijanskih in jugoslovanskih mogotcev. Italije in naša zaveznica? — Je manj prijateljica temveč naša najhujša sovražnica!

Goriška, Primorska, Notranjska, Reka in Korpška — vse nam je prodal g. Vesnić — so in ostanejo slovenska zemlja in slovensko ljudstvo ne bo molčalo, dokler se ne združi s svojimi brati na zahodu, pa naj sklepajo diplomatije, kar hočejo!

Razgled po svetu.

ITALIJA.

Pogajanja z Jugoslovani so končana. Če smo se bali, se je zgodilo. Prodani smo! Slovenci pri pogajanjih nismo imeli nobene svoje zastopnika. Zato pogodbe tudi nikdar ne bomo priznali. Italija je strasila naše odposlanstvo s Habsburžani, češ, da bodo obnovili staro Avstrijo. »Če hočete,« so dejali, »da bomo podpirali vas in ne njih, nam dajte, kar zahtevamo. Naša delegacija je bila na limanice in podpisala sramotno pogodbo. Sedel pa pravijo Italijani, da hočejo biti naši prijatelji. Hvala lepa za tako prijateljstvo! Najprej z bičem po hrbtu, potem pa — pasjo hubezen. Taka je danes pravica tistih, ki imajo moč.

AVSTRILIJA.

V Avstriji so začeli Slovence deliti pravico v obliki — batin in zatiranja. Prošle dni je moral bežati tudi proš Emspieler. Spriče teh dejstev bodo morali koroški Slovenci stopiti v stik z dunajskimi Čehi, ki so si pravkar priborili svojih narodnih šol, da z združenimi silami nastopijo proti zatiralcem. Sicer pa Bog ve, kako se bo še zasuknilo kolo zgodovine narodov. Ali bodo zopet prišli na avstrijski prestol Habsburžani, ali pa se bodo morala Avstrija združiti z Nemčijo. V nobenem izmed teh slučajev pa ne pustimo Avstrijcem Korošcev, pri čemer bi nas podpirala ali Italija ali Francija ali pa obe skupaj. Zadnji se namreč boje velike Nemčije, prvi pa se z mano velike Nemčije, ampak tudi velike Avstrije.

MAŽARSKA.

Mažari so bili v vojski premagani in zmagovalci so jim naložili težka bremena. Ljudstvo in voditelji seveda s temi bremenami niso

zadovoljni. Ko so torej pretekli teden v parlamentu razpravljali o odobritvi mirovne pogodbe, je ljudstvo pred zbornico demonstriralo, poslanci pa so bili nekateri odločno zoper, drugi pa so dejali, da se klonijo le sili. V imenu krščanske stranke je govoril bivši ministrski predsednik Friedrich, ki je pristal Habsburžanom, odločno proti odobritvi. Tudi je pozival na zopetno zblizanje z avstrijskimi Nemci. Odkar so v Nemški Avstriji zmagali krščanski socialci, se sploh opazujejo bolj prijateljske razmere med obema državama.

ČEHOSLOVAŠKA.

V češki državi je sedaj toliko Nemcev in Mažarov, da jih bodo Čehi stežka krotili. Zadnje dni so nemški poslanci razgrajali v državnem zboru in onemogočali vsako delo. Sicer pa Čehi dobro gospodarijo. Pravijo, da v bodočem letu ne bodo nič dolga napravili. Tudi češka vojaščina bi bila naši lahko v zgled. Poleg telovadnih vaj, ki so pa precej lepe, se uče vojaki tudi raznih drugih reči: jezikov, gospodarstva, se navajajo na branje itd. In v solnce jih tudi ne puste gledati, da bi oslepeli, ali cele ure v vodi stati, da bi se prehladili, ali boste in napol nage telovaditi, da bi se jim drugi smejali, kakor se to pri nas dogaja. Tudi tam vladajo predvsem brezverci, a vsaj gospodariti in državo voditi umejo nekoliko bolje kot pa naši svobodomisleci. — Z Jugoslavijo je proti Mažarski sklenila pogodbo, veljavno dve leti.

POLJSKA.

Poljska je stopila v zvezo z Rumunjo, dočim za malo antanto ne mara. Prizadeva se za prijateljstvo Francije, dasi ji ta ni ravno preveč naklonjena. Bolj ji je naklonjen novozvoljeni ameriški predsednik Harding. — Generalu Żeligowskemu, katerega bi morala Poljska kaznovati radi njegovega vpada na Litvinsko, kakor so zahtevale velesile, so Poljaki izrekli zahvalo za njegove zasluge.

RUSIJA.

V Rusiji vse po starem. Boljševiki so baje izsledili voditelje protiboljševiškega gibanja

Pazi, da spustiš volilno kroglico v skrinjico, na kateri je napisano: Kandidatna lista Slovenske ljudske stranke.

Tedenske novice.

Politične.

Naša volilna skrinja bo na voliščih po Kranjskem na tretjem mestu, v Ljubljani na drugem, na Štajerskem na prvem. Zaupniki, pojasnjajte to našim volivcem.

Štajnski shodi Slovenske ljudske stranke so se vršili preteklo nedeljo po vsej Sloveniji. Bilo jih je 103. Povsod so bili shodi zelo dobro, nekateri naravnost »ljajno obiskani. Nasprotniki le malo upajo motiti ter se vedno bolj umikajo. »Samostojna« liberalna stranka na vse strani peša. Ima tudi velike notranje težave in boje. Komunisti se ne gibljejo dosti, bolj živahni so socialisti. Na Štajerskem prireja shode minister dr. Korošec, ki ga tudi povsod navdušeno sprejemajo.

Velik volilni shod Slovenske ljudske stranke se vrši v nedeljo, dne 21. novembra po sv. maši v Društvenem domu

ZA SMARTNO, LITJO IN SOSEDNE FARE!

Vabljeni so vsi volilci brez razlike strank. Govorita zastopnik Jugoslovanskega kluba in pa kandidat kmet H. Lampret. Pogovorili se bomo natančno, kdo je kriv velikih težav delavnega ljudstva in kje je pomoč.

gosp. Ferdinandu Tomasinu, lesnemu trgovcu — kandidatu »Samostojec«. Vabimo

v Moskvi in nemire v krvi zadušili. Sliši se, da se tudi vojaki upirajo. V moskovske čete so zbrali zato same najzanesljivejše svoje prišaste. Tudi mornarji na bojni ladji »Gromoboj« so se uprli in pobili boljševiške častnike. — General Wrangel se še vedno umika. Boljševiki so ga pregnali iz nekaterih utrjenih postojank. Najnovejša poročila iz Rusije poročajo o popolnem porazu Wrangelove armade. Wrangel sam se je baje rešil z begom. — Slovenci z žalostjo opazujemo razrvane razmere v Rusiji, ker vemo, da bi nam antanta ne delila pravice na tak poniževalen način, če bi bila Rusija urejena. Zato težko čakamo, da bi prebolela boljševizem in dala svetu razumeti, da ima tudi ona pri mirovni pogodbi spreговорiti besedo v prilog Jugoslovanom.

NEMCIJA.

Nemčija upa na vstajenje. Zelo si je od-dahnila po zadnji izjavi angleške vlade, da ne bo zasegla imetja njenih državljanov, če ne izpolni vseh mirovni pogojev. Tudi izid volitev v Ameriki je zanje dovoljen. Sicer pa je imel tudi poraz v svetovni vojni zanje precej dobrih posledic. Dočim mora Francija vzdrževati velikansko armado, da zabranjuje Nemčiji militarizacijo in s tem tam sto in stotisoči krajejo Bogu dragoceni čas, so Slovenci Nemčije prosti vojaške službe pri svojih domačih zaposleni s koristnosnim delom. Delo pa je vir napredka in procvita.

FRANCIJA, ANGLIJA.

Francija je bila dosedaj najizrazitejša protikatoliška država, a pred kratkim so v zbornici zopet obravnavali a vzpostaviti zveze s papežem. Sicer se pa ni ravno preveč poboljšala. Dela, kakor ji bolje kaže. Rumuniji je ponudila rusko Besarabijo, Jugoslovane pa je potiskala povsod v kot, ker nismo hoteli iti v boj nad Ruse in za Francoze v žerjavico po kostani. Ta pristranost se bo že še maščevala. — Na Angleškem so v poslanski zbornici vendar enkrat sprejeli, za Irsko avtonomijo.

Vas tem potom, da pridete na shod Slovenske ljudske stranke, ki bo dne 22. novembra t. l. v Smartnem in da dokazete, kdaj, kje in kako je nastopil dr. Korošec proti agrarni reformi in kako je on kriv, da se agrarna reforma ne izvrši, kakor trdite Vi med ljudstvom in po shodih, kakor n. pr. 7. novembra na Poljniku. Če ne pridete, bomo vedeli, kako imenovati vaše trditve! — Načelstvo Okr. Kmetске Zveze za litjski okraj.

Shod v Kranju. V ponedeljek dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne se bo vršil v Kranju v Ljudskem domu shod Slovenske ljudske stranke.

Samostojne laži. Okoli Vel. Lašče sem hodil po kupčiji. Beseda je nanesla tudi na politiko. Vprašam moža, kam bo volil. »E, s SLS že ne! Zakaj pa ste tako hud nanjo, ga vprašam. Pa kaj odgovori? »Zato, ker je ona kriva, da ni usnja in da je še to, kar se dobi, tako drago! Ljubljanski škof sam kupuje kože in jih v cementnih vrečah prodaja čez mejo — pri nas jih pa manjka! Mož je s tako gotovostjo trdil, da se nisem upal blizu. To je mesarska politika, ki seka laži kar na četrte. Mene je bilo kar sram, ko sem videl, kako imajo nevednega kmetiča politični sleparji za osla. In koliko je takih »gimpelnov« posebno po oddaljenih vaseh. Spet drugega dobim, ki je trdil, da ne bo z ljudsko stran-

ko. Zena ga je prosila naj voli saj iz hvaležnosti g. Škulja, ki je njej podporo dobil, ko je on v vojski bil. Pa kaj se mož odreže? »Ko bi meni ne bil podpore dobil, bi bilo pa prej vojske konec. Taki so namki ogabne politike samostojnih. Fejt!

p »Vera naj gre čez Gorjanec. Surovi samostojneži se vedno bolj razkrivajo, koliko jim je za vero. Ze zadnje smo poročali, da je na shodu pri sv. Joštu nad Vrhniko izrekel samostojnež Smodin besede, da je vseeno, če kdo veruje v psa ali mačla. S sestanka samostojnežev v St. Petru pri Novem mestu se nam pa poročajo, da se je izrekla beseda: »Vera naj gre čez Gorjanec.«

p Samostojne laži. Pri nas so začeli samostojni agitirati za svojo stranko s tem, da lažejo okoli po vaseh, da bo takoj zopet vojska, če zmaga Slovenska ljudska Stranka. Povejte vsakemu takemu samostojnemu lažnjivecu, da, če zmaga Slov. ljudska Stranka se ni treba bati vojske, pač pa če bi zmigala samostojna kmečka stranka, ker je stranka največjih pretepačev, ki so dokazali svojo bojevitost pri pre mnogih priških.

Zato volite vsi, ki ste za mir in red, le Slov. ljudsko Stranko! Poučite tudi druge, ker to ni zadnja laž, ki se si je izmislili samostojni, da ne bodo terjeli take neumnosti.

p 6 milijonov kron v volilni zaklad liberalne stranke je dala neka zagrebška banka. Ko so delničarji to izvedeli, so vzrojili, posebno ker je imela banka pri neki kupčiji precejšnjo izgubo. Med preprirom so pa ti gospodje ugotovili, da je banka teh 6 milijonov s tem zaslužila, da je žigosala — poročene bankovce. Res, bolj propale stranke, kot je liberalna, je ni pod božjim solncec.

Domače novice.

d Zaupniki, ali ste razdelili »Domoljuba« št. 45 a med one, ki niso naročniki? Storite to takoj. Noben »Domoljub« naj ne ostane neprebran!

d Dajte to številko »Domoljubac«, ko ste jo prebrali, svojemu sosedu. Naj roma od hiše do hiše!

d Ta številka »Domoljubac« je v prvi vrsti namenjena za volitve. Zato naj bralci oprosite, da so druge vesti bolj redke.

d »Klic vdov in sirot.« Članek, ki ga pod tem imenom priobčujemo v današnji številki, smo poslali na poverjeništvu za socialno skrbstvo, katero uljudno prosimo, da posveti tej zadevi vse svojo pažnjo ter jo čimprej povoljno reši.

d G. dr. Rudolf Zaleteč, zdravnik v Višnji gori, prične ordinirati na opetovano prošnjo bolnikov z 18. novembrom 1920 vsak četrtek dopoldne na Grosupljah v gradu Brinjo.

d Srebrna poroka. V Osterfeldu na Westfalskem sta obhajala srebrno poroko Andrej Jontez in njegova žena Marija Klančar. Ondotni Slovenci so jima ob tej priliki privedili veliko slovesnost.

d Sv. Duh nad Krškem. 6. novembra 1920 je umrl po dolgi in mučni bolnični posestnik Ivan Cerovšek, občinski svetovalec krške občine in predsednik krajnega šolskega sveta v Velikem Trnu. Velikasten pogreb je juno pričal, kako priljubljen je bil ranjki. Zalujocihim ostalim iskreno sožalje.

d Velike Poljane, p. Otinec. Tukaj je umrla 13. t. m. naša dobra, zvesta pošta-

rica, gdč. Ana Picek. Sama je opravljala ne le zelo frekventirani poštni urad, nego oskrbovala tudi svojo nad 80 let staro, že več let na postelji priklenjeno mamico. Podlegla je prevelikim naporom. Upamo, da je pri Bogu prejela plačilo za svoje udano požrtvovalno delo!

d Dne 4. novembra 1920 je umrl v Tulnebachu pri Dumaju brat Anzelmu Jurij (Jožef Mausor) v 71. letu svoje starosti. Od leta 1912 do 1914 je vodil prvi slovenski zavod »Sacre coeur« za vzgojo mladih redovnikov na Hrušici pri Jesenicah na Gorenjskem. Pokojni je pridno prebral »Slovenca«, »Domoljuba«, »Dopoljubac« in »Dolenjske novice« ter je bil goreč ljubitelj slovenskega ljudstva. Poleg tega pa je bil vzgleden redovnik in je skrbno vzgajal njemu izročene otroke. Pokojnjegovi duši!

d Smrtina nesreča. Posestnik Anton Mencinger iz Boh. Bistrice je odšel v nedeljo, dne 7. novembra 1920 v Spodnje Gorjuše. Ker se 9. novembra še ni vrnil domov, je naznanil njegov sin otročnikom v Boh. Bistrici, da se je oče najbrže ponesrečil. Dne 9. novembra okoli 12. ure pa je našla patrolja Mencingerja mrtvega v gozdu Zaledena, ki leži približno 800 korakov od Nomenja. Mrtič je ležal pod 10 metrov visoke akale. Polzvedbe so dognale, da je odšel rajni Mencinger 7. novembra ob pol 6. uri zvečer iz Gorjuš popolnoma trezen z majhno svečico proti Nomenju, katera mu je morala kmalu zgoreti. Ker je bilo zelo temno, je Mencinger zgrešil v deževju pravo pot, padel s skale in se ubil. Dr. Vacek je ugotovil, da si je Mencinger razbil lobanjo s lomil desno roko in zmrznil. Mrtiča so prepeljali v Boh. Bistrico in ga dne 11. novembra pokopali.

d Sv. Frančišek Ks. Katol. bralno in izobraževalno društvo vzprijeto dne 21. novembra založilo v 5. dejanjih »Mlinar in njegova biča«. Začetek ob pol 3. uri popoldne. Ker je

igra zanimiva, se vljudno vabi občinstvo, da se predstave udeleži polnoštevilno, ker posebna vabila se to pot ne bodo pošiljala. — Odbor. (Op. uredništva: Vsa prejšnja obvestila so dosledno romala v koš zato, ker so dosledno prepoznala došla. Torej Vi glajtelj)

d Volitve se bližajo! Kot najuspešnejšo agitacijsko sredstvo za nje vam bodo služile brošure, katere je izdala »Katoliška Ligac«. Z njimi lahko vsakemu črno na bellem dokažete, na kak grd način hočejo nasprotniki krščanstva ugrabit slovenskemu ljudstvu vero. »Katol. Ligac« ima v svoji zalogi še sledeče brošurice: »Zločin nad domovino«, »Obljubljena dežela Socialijac« in »Ajmo mi Sokoliti...« Komur je torej za blaginjo domovine, naj jih nemudoma naroči in naj jih dá tudi svojim znanecem v roko.

—Kaj se ne spodobi se imenuje žepna knjižica, ki jako dobro opisuje vse slabe navade, ki so razširjene med ljudstvom in je ob enem izvrstna svetovalka, kako se mora človek obnašati v vsaki dostojni družbi. Pripadna je za vsak stan in za vsako priliko. Dobi se za ceno 10 kron v vsaki knjigarni. Izdal in založil anončni zavod »Vedec« Maribor, Gregorčičeva ulica 6.

d Kdo kaj ve o Antonu Babnik; bil je vjet leta 1914. Zadnje pismo je pisal iz Sibirije, Tomsk. Prosi se, če kdo kaj ve o njem, naj sporoči njegovji ženi Fani Babnik, vas Polica št. 10, p. Višnja gora na Dolenjskem. Stroški se povrnejo.

d Kdo ve kaj o Janezu Jančar, ki se pogreša od 21. marca 1915. Služil je pri 27. domobranskem polku, 10. stotinja. Mogoče kdo kaj ve, ki je prišel iz ruskega ujetništva. Sporoči naj se proti povrnitvi stroškov njegovi materi Heleni Jančar, Polica št. 32, p. Višnja gora.

d Kdo ve kaj o Antonu Novak, lovca c. kr. lovskega baona št. 7, oddelek strojnih pušk, vojna pošta št. 73. Odšel je ob mobilizaciji leta 1914 in je bil kmalu nato pogrešan. Kdor ve o njem kaj, se uljudno prosi, da sporoči njegovemu očetu Antonu Novak v Besnici št. 24, p. Litija.

Zene in dekleta! Agitirajte, da gre slednji naš somišljenik na volišče!

Dopisi.

JAVORJE PRI LITJI

Na shodu SLS, ki je bil pri nas 17. oktobra, je govoril tudi gosp. Hinko Lebinger ml. iz Litije. Litijaki liberalci, ki jim je hudo, da je gosp. Hinko zapustil njihovo propadlo armado, so ga napadli v »N. Pravdi« in »Domovini«. Tu trdijo med drugim, da je g. Lebinger pisal prijatelju J. C. pismo, v katerem zaničevalno govori o Javorčanih in piše o nekakih »poskusnih junci«. Javorčani, to je populnoma iz trte izvito, laž, ki bi naj vas pridobila za liberalce. Pri načelniku naše Kmetске zveze je g. Lebinger zahteval, naj objavimo, da tistemu, ki mu dokaže, da je one besede pisal, izplača takoj 1000 kron. Kmetška Zveza pa nasprotno izjavlja, da bo sodnim potom nastopila proti tistim, ki bi se upali še nadalje širiti to grdo obrekovanje! Javorčani! G. Lebinger ml. je kot vri človek ravno zato zapustil liberalno stranko, ker je videl, kako grdo sodijo in delajo glede poštenega slovenskega kmeta brezverski liberalni škričci in njih samostojni priganjači. Kakor g. Lebinger, bo še bolj gotovo kmet zapustil vrste teh ljudi ki si znojo pomagati le še z zavijanem in lažni. — Načelstvo K. Z. za Šmartno.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI

Se so dobra srca v Ameriki. Naši verni domačini žalijo z nami, našo žalost, ko nimamo zvonov; ker vedo tudi našo draginjo, zato

hite nam na pomoč. Tako je naš faran g. Ivan Dejak iz Dolenje vasi nabral v Clevelandu med tamošnjimi rojaki 120 dolarjev, ki jih je sam prinesel za nov farni zvon. Čast in hvala nabiralcu g. Dejaku in vsem nabiralcem

IZ MIRNSKE DOLINE.

Po mirnski dolini pristali samostojne stranke silno hujskajo zoper slovensko ljudsko stranko in govoričijo, da ni nič storila za kmetško ljudstvo. Kako grda nevalečnost! Malokateri kraj na Kranjskem je toliko dobro prejel od dežele, ko je slovenska ljudska stranka imela v deželnem zboru večino, kakor ravno mirnska dolina. Koliko se je storilo za cestel Preložišča je cesta Bučka—Raka, Mirna—Sv. Križ. Naredile so se ceste Kurmelj—Tržišče, Trebelno—Ornuška vas. Naredil se je most čez Krko pri Dobravi. Ta novi most sicer ni v mirnski dolini, pač pa koristi tudi prebivalcem te doline, ki se vozijo v St. Jernej. Veliko cest se je nameravalo graditi, tako n. pr. St. Rupert—Hom—Gradišče—Dole, Stantenberg—Mirna peč, Ornuška vas—Poljane—Lukovc. Sprejet je bil v deželnem zboru predlog, naj se napravi načrt za most čez Krko pri Mrščiji vasi, odkoder drži cesta na Rakovo. Vse te načrte je seveda strašna vojska za enkrat pokopala. Koliko se je storilo za preskrbo voče? Naredilo se je veliko kopic. Deželni odbor je navadno vselej dal primeren prispevek za nakup cementa. Tudi zboljšanje hlevov in napravo gnojničnih jam je deželni odbor podpiral. Za zboljšanje travaikov je tudi de-

žalni odbor precej storil. Osuševanje travni-
kov ob potoku Glincek pri Mirni se je izvršilo
za časa, ko je imela večina slovenska ljudska
stranka. Namercavala se je tudi ureditev po-
toka Radulje, v trebelski občini. Nekateri po-
sestniki so dobili podporo za ureditev vzornih
travnikov. Zidalo ali pa razširilo se je v tej
dobi več šol. Dežela je precej prispevala. Zla-
sti trg Mokronog ne bi smel pozabiti, koliko
je deželni odbor pomagal takrat, ko je grozni
požar vničil toliko hiš. Rajni dr. Lampe je bil
ponovno v Mokronogu. Pripeljal je seboj izve-
denca, enkrat celo ravnatelja obrtne šole, da
bi se obnova trga v vseh ozirih tudi s stališča
lepe umetnosti čimbolje izvršila. In sedaj so
ravno v Mokronogu največji hujšaki zoper
slovensko ljudsko stranko. Res, nevaležnost
je plačlo tega sveta.

TREBELNO.

V nedeljo 7. novembra 1920 je bil na
Trebelskem lep shod. Gospod kandidat Franc
Kobal je govoril o dosedanjem delovanju slo-
venske ljudske stranke. G. župn. Bajec je prav
izvrstno okrcal nasprotne stranke in pokazal,
kako se skušajo le v škodo našega ljudstva
na površje spraviti. — Shod se je vršil prav
mirno.

TRŽIČ.

Volitve v agrarni odbor so bile v nedeljo
14. t. m. Izvoljeni so bili gg.: Jože Kavčič, To-
poriš in Verhovnik France. — Občini Sveta
Ana in Sv. Katarina bota volili 28. novembra
v Trziču, ker imata premalo volilcev. Občina
Sv. Ana šteje 92, Sv. Katarina nad 170, Trzič
nad 500 volilcev.

PLANINA NAD JESENICAMI.

V sili je vse dobro. Komu pa? Samostojnim
seveda! Zadnje nedelje v oktobra je prišel
nekaj G. P. od samostojne stranke v Planino
nad Jesenicami ter imel volilni shod v svojo
korist. Seveda s priliznjanimi in nebasa obeta-
jočimi besedami je izjavil nekaj nezavednih
Jožetov, Tinetov, Tonečev itd. Še celo nekega
ubogega od mlidarov živčega Janeza so uvrti-
stili med samostojne kmete. Enako tudi ne-
kega vpkopjenega rudarja in nekega čevljarja,
katera nač ne živita od kmetije. Tako je ta
prekladki govornik omtvil s svojimi besedami
je uboge reveže, kateri raše verjamejo lažni-
vim besedam, kakor pa domačemu dobremu
dušnemu pastirju.

TREBNJE.

V nedeljo 14. t. m. se je vršil pri nas zelo
dobro obiskani shod. Govorili so dr. Gosar,
Fr. Kobal iz Trzišča, kandidata naše stranke,
in g. Ogrin. Shod je trajal nad 2 uri. Med na-
šimi možmi in fanti smo videli tudi več »samo-
stojnih«. Lahko so uvideli in spoznali, kako se
vrše naši shodi mirno in dostojno, brez zabav-
ljanja in kričanja. Spoznali so pa lahko tudi
to, da je edina stranka, od katere pričakuje-
mo, da bo storila za kmetla kaj koristnega,
stranka naša. Može in fantje-volilci, 28. no-
vembra oddajte brez izjeme vsi svoje glasove
za SLS!

RIBNICA.

Tudi ribniško žaro so obiskali gospodje
komučetii. Navravnili so shod 14. novembra koj
po prvi maši. Nastopal je govornik, — pravijo,
da je bil prof. Fabjančič z realke. Na tem
shodu je prav slovesno obljubljal, da nam bo-
do komunisti dali sovjetsko republiko, kot je
v Rusiji. Ko so mu oporekali, je dejal, da na
Ruskem ni nobenih bojev. Na vzkihi pa, da je
na Ruskem največja draginja, je molčal. De-
lavcem je obljubljal, da se ukine vsako vojaško
prebranje, da so vojaštvo in orožništvo od-
pravi. Le naj to naredo, potem ne bo nihče
varen življenja. Čez našo vlado, ljubljansko in
belgrajsko, je pa zabavljil toliko, da mu je
moral mož postaviti reči, da naj govori zme-
neje ali naj neha. In takega profesorja — če je
— naj še vlada plačuje! Tako ne govore niti
naboli zagrizeni Kočevarji, ki so prišli iz Ru-
sije, čez vlado. Na vprašanje pa, kaj po smrti,
da to prepušti drugim. Na večino
vprašanih pa, ki jih je bilo stavljenih, ni odgo-
voril, ampak jih v svoji »vsevednosti«
počoltnil. Skliceval se je na to, da komunisti na vsak
način hočejo odpraviti draginjo in da so na

Zaloški cesti v Ljubljani zahtevali le povišanje
plač. S tem se je obsodil sam. Iz cerkva pa bo
treba napraviti gledališča, magacine in druge
beznice, kamor bodo komunisti po volitvah zap-
rli vse stranke od klerikalcev do socialistov!
Največje pritrjevanje pa je dobil v ljudih, ki
so polje imeli, a so ga prodali, ker so preleni
in se rajši pečajo z nepoštenimi sredstvi in ho-
dijo po nepoštenih potih. — Da, še celo po
bišah je hodil, od hiše do hiše. Le toliko se
nam zdi, da ga nekateri naši somišljeniki niso
enostavno postavili na cesto. Povedati bi se
dalo še več. A radi prostora neham. Ti pa,
ljudstvo ribniško, vedi, kdo se je zate potego-
val. Če hočeš v teku enega eta postati po ru-
sko beraško, voli — komuniste!

MIRNA NA DOLENJSKEM.

Dobili smo tri nove jeklene zvonove, v te-
ži 2800 kg. Kdor posluša to zvonjenje in je sli-
šal jeklene zvonove drugod, vsakdo trdi, da so
naši doslej najboljše posrečeni. Vsi farani so
jih prav veselji. V nedeljo 24. oktobra smo jih
slovesno krstili ob navzočnosti 25 parov bot-
rov in botric ter ob natlačeno polni cerkvi. V
soboto 6. nov. proti večeru pa so se prvič
oglasili in napolnjevali dolino s svojim lepo
ubranim glasom neprestano 3 ure do poznega
nočnega miru. Ne bo nam žal žrtev, ki smo jih
doprinesli za zvonove, ker le malo ali pa nič
ne zaostajajo za prejšnjimi bronastimi. — Ljud-
skemu glasu« povemo, da je v svojem zadnjem
dopisu z Mirne prinesel neresnico. »Orli« ob
pogrebu rajnega Antona Gospodariča niso pri-
šli štirje ampak šest; takrat ni bilo mraz, am-
pak še precej gorke; korakali so v istem
taktu kot drugi pogrebelci. Svetujemo dopisni-
ku oz. dopisnici »Lj. gl.« da drugič natanko po-
šte in v dobro pogleda, da ne bo postavnih fan-
tov, med njimi vojakov, imela za »Orlice«, ker
se vedno lahko merijo s tistimi štirimi sociali-
sti, ki so edini skazali zadnje čast svojemu
»sodružju«. Mirne ljudi, kot so naši Orli in ni-
kogar ne izživajo, pa naj tudi »Lj. glas« in nje-
gov dopisnik pusti na miru. Zakaj kažete pesi
še v časopisu? Ali zato, da bo ja vsak vedel,
da hočeta biti pretenači in Vaše glasilo ne
ljudski glas, ampak glas divjakov?

Na praznik Vseh svetnikov nas je obiskal
g. poslanec Brodar in imel zjutraj po maši
skupno z župnikom Bajcem dobro uspeli shod
SLS. Može, ki ste bili na shodu, ali boste še
omahovali. Svetli se, čeprav počasi, samo oči
imejte odprte. Pokažite pa stranko, ki dela za
Vas, tudi drugim, ki je namenoma nočejo po-
znati.

TREVOLJE.

Čim bliže smo volitvam, tem večje je za-
nimanje zanj. Vse stranke so na delu. Komu-
nisti so glasni in kričavi, ter se bahajo, da
imajo večino; mi delamo na tihem in marljivo,
v vsakim dnem smo močnejši; stari socialisti
in liberalci so nervozni, imajo tajne, zaupne
sestanke, pristaši jih zapuščajo. Vsi trezno mi-
sleči bodo na naši strani. Le pogum in zaupa-
nje in zmagá bo naša!

MIRNSKI POPOTNIK.

Še nekaj moram povedati o shodu Majc-
novem v Trzišču. Hvalil je Majcen socialdemo-
krate, grajal pa Korošca, ker je skupaj z de-
mokrati v vladi! Kmet je pa res potrpežljiv,
da sploh še Majcna poslušal! Korošec dela sa-
me napake, le liberalni agitatorji so vsega
dobrega zmožni! Na vseh shodih se dero zo-
per našo stranko, pa vendar može! se je le
ta stranka potegnila za uboge vojsake, na-
stopila zoper davke. Korošec vam je odbil
davek na vino in sadjevec, nihče drug! Rado-
veden sem, če bo župan Flajs pred volitvami
kaj pripeljal živil, ali kaj enakega. Oče Flajs
so sploh olikani, kmetom so klicali, naj se ne
puste naplahtat od 25 letnega surkovca! E,
gospod župan, tudi starim dedcem ni vse ver-
jetil! Pa srečno, Trzišče! bom šel v Mokronog!
Res, postaviš se trg, lepo električno je vse
razsvetljevalo, v tem je napredek! Ampak v zna-
čajih nazaduje! Plakati so klicali samostojne
na shod h Gorjuju. Grajal! Že to se mi je
čudno videlo, ker Gorjuj je bil naše stranke
— ali je predsedal? Ja, ja, šel je k samostoj-
nim in z njim drugil! Govorili so ali pravza-
prav zabavljali. E, kmetije, veste, to-le vam
povem: Poslušajte može, ki stoje kot skala,

ne pa take žviga žvaga. To ni nič! Ni miš ni
tič! Danes tako, jutri tako! Pa tudi če je kak
učitelj vmes, nič ne del! Vedite! naši naj bo-
do značajji, ne pa predsedavci! Kot že rečeno,
samostojni bodo malo časa sami stali, ker so
voditelji sami birtji. Stranka samostojnih je
stranka birtov! Govorili so može, ki so bili
pristaši kričanske stranke, sedaj pa trobijo
v trobento slabovernih samostojnečev. Nina
kredital! — Naša stranka je imela shod, go-
voril je prav dobro in domače g. Brodar, takih
mož nam manjka! Slišal sem ga tudi na Mirni,
o, bilo je lepo! Sentrupert je poslušal naše, iz-
vrstno se je obneslo. Na Mirni imajo nove ze-
lezne zvonove, pridite jih poslušati! Naše za-
druge po dolini izvrstno delujejo — kmetije,
vpišite se!

POTOV VRH PRI NOVEM MESTU.

Pri tukajšnji podružnici je priredila S. L. S.
dne 14. t. m. javen shod. Soba posestnika Ci-
mermančiča je bila nabitno polna zborovalcev;
še zunaj jih je stalo nekaj, ki v sobi niso imeli
prostora. Prišlo je tudi nekaj samostojnečev,
ki so se med govorom tajnika g. Munda, ko jim
je ta stavil jasno pred oči, kdo je pravzaprav
S. K. S., čudno pogledovali. Ugovarjati ni mo-
glo nobeden, čeprav — kakor se je videlo —
bi to radi storili. Za tem je nastopil poslovodja
novomeškega kmetijskega društva g. Kramer,
ki je v poljudni besedi stavil poslušalcem pred
oči SLS., katera zbira pod svojo zastavo vse
stanove. Ko jim je še obrazložil program naše
stranke, s katerim stopa v volilni boj, je bilo
z obrazov zborovalcev brati, da se zavedajo,
kako so bili od samostojnih agitatorjev grdo va-
rani. Dolenjskemu ljudstvu se odpirajo oči in
se trumoma poslavljajo od SKS, ter se pridru-
žuje naši stranki, katera se edina trudi, da
zasiigura preprostemu ljudstvu srečno bodoč-
nost in ga iztrga iz »kreppljev kapitalistov in
drugih izkoristevalcev kmetijskega ljudstva.

DEV. MAR. POLJE.

V nedeljo 21. t. m. po prvi sv. maši se
bo vršil v Ljudskem domu velik javen volilni
shod Slovenske ljudske stranke. Vabimo vse
somišljenike obojega spola, da se v obilnem
številu vdeležo tega shoda. Komur je na tem,
da sliži iz ust naših kandidatov golo resnico
o položaju, naj pride na shod. Agitirajmo od
moža do moža za obilno vdeležbo. Na shodu
bo govoril predsednik deželne vlade dr. Brejc.

ST. JERNEJ.

Molče kot grobovi! A ravno s tem, ker
molče, priznavajo svojo krivdo in glasno go-
voro, da so lagali. Lagali so oni, ostudno so
lagali, saj jih je celo sodinja sama prišla, da
so morali javno priznati svoje lažno govor-
jenje in tako na laž postaviti sebe in svoje
prenersnično glasilo »Kmetijski list«. Tudi jaz
sam sem jih pozval v našem glasilu »Domo-
ljub«, naj pridejo vendar z imeni na dan, da
zvemो vsi, kdo so tisti »šentjerneččani«, ki
znajo tako imenitno lagati. A zastoni — od-
govora ni! Molče kot grobovi! Zato pa oprt
na dejstva, ki so sodniško podprta in doka-
zana kot neutemeljena in naravnost zlagana,
si upam trditi in javnosti povedati: lastnoroč-
no podpisani lažejo.

Gospodu Janezu Krhinu, županu v št. Jerneju.
Podpisani zahtevamo preklic članka, ti-
kajočega se zahteve 300 K kot odškodnino za
en sejm, podpisane od Vas v Domojubu
št. 7. t. l. — Preklic se mora izvršiti v »Do-
mojubu« in z razglasom pred št. Jernejsko
občinsko hišo po od nas sestavljeni in od Vas
podpisani izjavi brez vsakih dodatkov. Odgo-
vor, da sprejmete naše pogoje, zahtevamo v
24 urah, sicer nastopimo sodniško. — Št. Jer-
nej, dn. 3. marca 1920. — Maks Vale, Stanko
Kušlan, Franc Novosel, Martin Valovec.

Evo jih! Štirje so, — kje so pa ostali brati-
ci? Povej mi, s kom občuješ, in povedal ti bom,
kdo si, prvi star pregovor! Poznani Vas, vem,
s kom se družite in zato poznam tudi Vaše
bratce, čeprav lastnoročno ne potrjujejo ostud-
nih in še več: naravnost zlobnih laži. — To
pismo so mi doposlali, ko sem v »Domojubu«
št. 7 jasno in odločno pobil nesramno laganje
gleda novega šentjernejskega župnišča, katero
je priobčil »Kmetijski list« in sem zgoraj pod-
pisane na zahtevo označil po imenu kot vero-

dostojne priče, ki morejo izpričati, kar sem trdil v svojemu dopisu. Kaj so hoteli s tem pismom doseči, ne vem ravno dobro. Zdi se mi pa in sem celo prepričan, da so mislili, češ da se bom jaz tako ustraši, da bom kar iz hlač skočil. Pa so za močno zmotili. Resnice povedati se ne bojim, ko sem že večkrat pokazal in se ne bom zbal, če mi tudi močnejši g. Maks Vale to ukažejo. Zato se tudi topot nisem zbal tako nesramnega lažarja in sem mirno čakal, kdaj potrka sodni sluga na vrata in me povabi na težak odgovor. Čakal sem in še čakam, a menda zastojaj Saj so vendar rekli v pismu, ki so mi ga poslali, ako v 24 urah ne sprejmete naših pogojev, nastopimo sodnijsko. Presneto je dolga doba Vaših 24 ur! Saj menda nimate tudi samostojnega časa, če ste sami samostojni? Meni se pa zdi, da je od 3. marca t. l. pa do danes že mnogokrat po 24 ur poteklo in vsak pameten človek, ki nima samostojnih možgan, mi bo to rad pritrtil. A sodnijski molčiči Zakaj pa? Zato, ker tudi Vi molčite, zato, ker do danes niste sodnijsko nastopili. Zakaj ne nastopite, saj ste vendar rekli, da boste to storili v 24 urah? Načrte zato ne, ker dobro veste, da iz tako grde blamaže Vas še tako brihtni in Vam še tako srčno naklonjeni doktorji ne morejo rešiti. Le verjemite, da ima žele kratke noge! Zaklical bi Vam le: Sram Vas bodi, pa ni vredno! Zakaj ljudstvo Vas že pre-dobro pozna! Koliko pa sme zaupati ljudem, ki lastnoročno zatrjujejo, da lažejo, ki tako malo dajo na svoje pošteno ime, bo pa povedal 28. november. — J. Kriha, župan.

GORICE PRI KRANJU.

V nedeljo, dne 14. novembra, je nameraval privediti kranjskemu okraju znani »Andka-iz Gajda socialnodemokratski volilni shod. Ljudstvo je sprejelo vest jako hladno, zavedajoč se, da na dan volitve že stori svojo dolžnost. — Ko je Andka prišel, da bi otvoril shod, je našel — razen kupa otrok pred hišo — prazne prostore. Hitro jo je popihal, česar se je že navdjal za vlade dr. Zerjava. Klobuk brez oči, dolga nos, rdečica na »rdečega« klič, to je karikatura tega »slavnege« govornika pri debati po govorih, ki se jih je naučil, ko je pavel kože, dokler jih je imel — seveda! Svobode, katero oznanja po slabo naučenih razah, se jako pridno poslužuje, saj svobodno zapravila svojo zemljo. Grobokopi našega ljudstva, slabe pomagače imate!

MOŠNJE.

V nedeljo je bil shod v šoli. Poročal je govornik iz Ljubljane. Zbralo se je veliko množ, med njimi tudi nekaj samostojnih. Govornik je v začetku omenjal prodajo naših ljudi, potem se je pa obširno pečal z različnimi strankami in samostojnim dokazal, da so privrsek liberalcev. Nato se je k besedi oglašil vodja takšnih samostojnih kmetov, kateri je dostojno podal zelo zanimivo izjavo: »Jaz in drugi smo bili že prej liberalci. Ker pa vidimo, da ta stranka propada in sedaj pri volitvah gotovo tudi propade, zato smo napravili novo kmetško stranko. Par liberalcev bo pa prisiljenih naš program vzeti.« To so besede možavodje samostojnih, ki je imel toliko korajže, da je sam priznal, da so vsi skupaj liberalci in tudi proti cerkvi. Pri tej priliki je neki znan možak še prodajal svojo ženo javno na shodu in se veselil razporoke. Edino in posebno surove se je obnašal pa pri shodu mlad možiček, kateremu bi nasvetovali, da molči in poslušaj starejše še dolgo vrsto let. — Isti dan se je vršil pri nas tudi shod komunistov v bližnji gostilni. Govornik tega shoda je pa jokalje očel, ker je bil napaden, ko je razvijal svoj program.

BOBRNIC.

V nedeljo, dne 14. novembra, je priredila tu S. L. S. shod. Dasi se je vršil šele popoldne, je bil vendar zelo dobro obiskan. Volivcem se je predstavil posestnik Kobal kot strankin kandidat, drugi govornik je bil g. župnik Bajec. Njegov določen opis političnih strank in načrt dela naših poslancev v konstituenti sta zelo ugajala. Možje dobrniške občine so pokazali, da ostanejo zvesti preizkušeni svoji stranki, ki jim je toliko pomagala, dokler je imela moč v rokah. Dala jim je novo cesto v Trebnje, cement za kavnice in hleve, živino-

rejske podpore itd. Kako naj bi se ji izneverili! Posebej je omeniti: navzočih je bilo jako veliko fantov-volivcev, ki bodo tudi volili s stranko resnice, poštenosti in dela. Liberalci, ti grdi binavci, ki na eni strani volijo škofa za častnega občana, celo v Ljubljani, na drugi strani ga pa delajo krivega svetovne vojske, ti pri nas glasov ne bodo dobili. Fej taki stranki!

LESE.

V nedeljo, dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne smo imeli volilni shod SLS, na katerem nas je g. Vrtovec navduševal za SLS in njene kandidate, po veliki večini same kmete, dočim je Samostojna kmetijska stranka postavila kot kandidate mesarje, trgovce, gostilničarje, graščake, urarje, lesne trgovce in menda za seme en par kmetov, same pristane liberalce od nog do glave! — Domačin g. Milač pa je poudarjal važnost volitev v konstituento, ki bo odločala tudi o usodi katoliške Cerkve. Lešani, vsi na volišče za kandidate SLS, ki je prava kmetiška stranka!

SKOFJELOŠKA OKOLICA.

Po zadajem smešnem tepežu samostojnih prvakov za korita je kmet obrnil hrbet liberalnim lizunom, ki so svoj čas s sladkimi besedami ujeli na svoj lim celo mnogo poštenih krščanskih mož. A sedaj je dovolj tega. Oče treh liberalnih strank dr. Zerjav so dali takajnjima milijonarjema Dolencu in Hajnriharju jako lepa navodila; prvemu, kako treba meščana, drugemu, kako treba kmeta vpreči, da bosta oba pomagala potegniti iz blata do pesti pogreznen voz ljubljanskih in beigradskih bankirjev. Pa glej, nesreča je hotela, da je ljudstvo spoznalo že znanega mu furmana samega dr. Zerjava, ki je hotel zavihetati nad njim svoj bič beigradskega centralizma, kakor ga je vihtel že svoj čas nad slovenskim kmetom. Sicer je to nedeljo menda sam prišel v Škofjo Loko, da bi v sporazumu s samostojnimi in demokratičnimi vojvodi zaklical liberalno strganijo, pa je to čedno bratstvo ljudstvu še bolj padlo v oči. Vedite, gospoda, da smo vas prehitro spoznali in da se nam topot po volitvah ne boste več rogali po vaših časopisih, kakor se nam je vaš »Slov. Narod« leta 1901. »Kmetje so zabiti kakor zamorec iz srednje Afrike.« — Gospod vojni dobičkar in milijonar Hajnrihar naj je pogleda danes v svoji bližini svojo armado, koliko je ima še za seboj. Nekdaj moččen kralj vseh gorenjskih samostojnežev je postal kakor cesar Napoleon I. 1813., ko ga je na Ruskem vsa vojska, ki jo je spjel v mraz in stradanje, zapustila in zbežala pred njim. Nam se dozdeva, kaj vas take fine bogate gospode tako tišči, da ste se sedajle pred volitvami tako nenkrat pokmetili. Kajne, vašim milijonskim dobičkom ne pihajo več tako ugodne sapice, kakor nekdanj podvlado dr. Zerjava, in ako pride volja ljudstva, ki ste ga drli, do veljave, jih zna sovražni jim veter celo odnesti. In ta bo prišla, gospodje! 28. november ni več daleč.

ŠTANGA.

V nedeljo dne 14. novembra je hotel dični kandidat Samostojne kmetijske stranke g. lesni trgovec Tomazin iz Šmartna napraviti shod, pa je imel strahovito smelo, kajti lotil se je trdnjave Kmetijske zveze. Takoj po končani sv. maši ob 10. uri se je razkoračil pred cerkvijo in pričel otvarjati shod. Ljudje, zavedni člani Kmetijske zveze, so mu svetovali, naj molči, žal, slišal je nekaj neprijetnih naukov. Zvedel je načelnik naše Kmetijske zveze za shod. Radovednost ga je gnala in prišel je, da bi slišal modrosti gospoda kandidata, toda ni bilo moč. Ko načelnik K. Z. g. Gale vidil, da si g. Tomazin ne upa govoriti, povabi navzoče na shod Kmetijske zveze, prej še veli navzočim, naj neovirane gredo na shod g. Tomazina, ako jih vleče srce. Ničhe se ni ganil. Gospod Tomazin vabi in prosi, naj gredo za njim v gostilno. Ker so mu dali navzoči opomin, naj gre proč, ker ga ne marajo poslušati, jo je boječe odkuril, na veliko veselje navzočih, pohvaljen s klicem: »Poglejte ga, sam koracal« in bučnim smehom. Načelnik Gale nato otvoril shod in v čes eno ur trajajošem govoru razložil, kakšen namen imajo snabačič laži-samostojni kmetje, kakaj je prišel gospod

kandidat vabiti v štango ljudi, da potegnejo voz liberalne stranke, ki je obstal. Izvršil se je sijajen shod Kmetijske zveze. Pokazalo se je, da priganjaci Samostojne pri nas še nimajo nič opraviti. Blamaža vrh blamaže, kajne, gosp. Tomazin? Vsa modrost, ki jo je razlagal Tomaziu v gostilni, pa je obstajala v tem, da je »larje« polival z gnojnico. Na ta način bodo kmetje rešeni.

Gospodarstvo.

Gospodarski in tržni pregled.

g Tržne cene v Banatu za 100 kg: pšenice 920 — 940 K, rži 750 K, ječmena 510 do 530 K, in sicer boljše blago za blago ali se pa vsled visoke carine in slabih prevoznih sredstev ne izvaža, ovsu 240—270 K, nove koruze 310—330 K, stare prvovrstne koruze 350 do 560 K. — Povpraševanje po moku je velika. Najfinjši stane 13.90—14.20 K, krušna 12.00 do 13.20 K za 1 kg. Ker so zvišane parniške pristojbine za 50 odstotkov, zato na izvoz ni misliti.

g Cene vina v Banatu so za 1 hl 1100 K. g Odpadkom se cene na Dunaju za 1 kos: mažarskim volovskim rogovom 85 — 95 kron, mažarskim kravjim rogovom 30 — 30 K, nemškimi volovskim rogovom 26 — 30 K, nemškimi kravjim rogovom 8 — 10 K. 100 kg drobnih govejih rogov stane 200 — 250 K, 100 kg ovčjih rogov 150 — 250 K. — 100 kg kosti stane 250 do 300 K. — Cena goveji dlaki je 15 — 20 K za kg. Iz Jugoslavije je uvoz nemogoč, ker znaša sama izvozna carina za 1 kg 45 avstrijskih kron. — Gornje cene so navedene v avstrijskih kronah.

g Cena sladkorja iz domačih »sladkorah« tovarn. Ministrstvo prehrane in obrave dežel je pričelo izdajati raznim korporacijam in zavodom izkaznice, s katerimi bodo lahko naročili sladkor v državnih tovarnah. Cena sladkorju je 14 dinarjev (ali 56 kron) za kg, od česar odpade 12 dinarjev (48 K) na tovarno, 2 dinarja (8 K) pa na novo izvedeno državno monopolno takso. O obljubi, da bo sladkor najdražje po 44 K, ni seveda ne duha in ne sluha.

g Letošnji pridelek sladkorne pese v Jugoslaviji je bil ugoden in kar je najvažnejše, je prevoz sladkorne pese že izvršen. Železnice so vso sladkorno peso že dostavile tvornicam sladkorja, vsled česar produkcija sladkorja ne bo trpela, kakor se je to zgodilo preteklo leto.

g Medmurska vina. Letošnja trgateg je bila slabša kot lanska, zato je tudi vina manj. Vino je dobre kakovosti in ima 18—21 odstotkov sladkorja, boljše pa po 20—24 odstotkov. Novo, navadno vino prodajajo po 12—15 K liter.

g Na sadnji živinski sejem v Mariboru je bilo priganjih: 6 konj, 4 bikli, 81 volov, 107 krav in 4 teleta. Cene so bile za 1 kg žive vage: debeli voli 15—16 K, srednje debeli 14—15 K, plemenski voli 11—14 K, debele krave 14—15 K, debele telice 14—15 K, breje krave 14—16 K, mlečne krave 14—16 K, suha krave 6—14 kron, teleta 15 kron. Kakor je razvidno, je bila primeroma zelo nizka cena. Opazilo se je, da je padanje cen povzročil rani mraz. Posebno mali posestniki, ki nimajo krme, so živino rajši po ceni prodali, kakor pa da bi krmo kupovali.

g Cene košam divjačiki so na svetovnem trgu znatno padle in sicer od 10 do 60 od-

stokov. Vzrok temu padcu je ta, ker so v zapadnih evropskih državah kakor tudi v Ameriki znatne saloge, ali mi kupcev. Najmanjše je povpraševanje po kožah kun.

g Znižanje cen železu na Češkoslovaškem. Od 1. novembra so cene železu sledede (za 100 kg): surovo železo 295 češkoslovaških kruz, hematit 320 K, martinsko surovo železo 295 kron.

g Cene žita v Ameriki so začetkom tega meseca znatno padle.

g Cene materiala za ustrojitev kož v Nemčiji. Hrastova skorja 30—38 mark za 50 kilogramov, jelkina skorja 16—20 mark za 50 kg. Povpraševanje po hrastovi skorji je veliko, po jelkini neznatno, za druge pa skoro nobeno.

g Padec cen v Kanadi (Sever. Amerika). Angleški list »Times« poroča, da je padec cen v Kanadi splošen. Fordova tovarna za automobile v Windsorju je sklenila, delati samo 4 dni na teden. V Montrealu se zahteva da sprejme 20 tisoč delavcev v oblačilni industriji znižanje plač za 20 odstotkov. Ako delavci to zahtevo odklonijo, nameravajo zapreti delavnice. Izdelovanje čevljev pojema, delavcem plače znižujejo. Ljudstvo to ve, zato zahteva in pričakuje še večje znižanje cen. — Pri nas je po ravno narobel!

g Položaj belgijske železne industrije je zelo slab. Povpraševanje je neznatno, kupčije ni skoro nobene, ker cene padajo. Nemška konkurenca je zelo velika.

g Cene svinčenih izdelkov v Nemčiji, ki se je bila nedavno znižala za 90 mark, se je od 30. oktobra zopet zvišala za 5 mark, tako da je sedaj temeljna cena za 100 kg 935 mark, ako se vzame 50 ton.

g Obvezni poletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. januarja 1921. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani do 10. decembra 1920 prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. učno spričevalo, 5. ubožni list in 6. npravstveno spričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno drž. podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu, skrbite pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

g Pošiljkatve izseljencev proste carine. Privredno finančni komitet je izdal 18. oktobra 1920 sledeče rešenje: Predmete, kojih uvoz je prepovedan, lahko uvažajo pri povratku v domovino oni naši državljani, ki se vračajo iz inozemstva, kjer so iskali zaslужka; samo da skupna vrednost takih predmetov ne presega 1000 dinarjev. Ker so se pojavili slučajji, da dobiva naš stromašni živobj, zlasti v Sloveniji in Dalmaciji, od svojih sorodnikov v prekomorjanskih deželah darove v obleki, obutvi itd. in bi morali biti brez teh darov, kojih uvoz je deloma zabranjen, v današnjih razmerah gotovo goli in bosji, veljajo za to blago iste olajšave, kot za blago, ki ga prinesejo vračajoči se izseljenci. Očividno pa mora biti, da je blago, naj si že pride po železnici, parobrodu ali s pošto, podarjeno in da služi izključno le za domače potrebe.

g Plemenski kozli. Vsled pomanjkanja plemenskih kozlov v ljubljanski okolici namerava poverjeništvu za kmetijstvo posredovati pri nabavi istih. Rejci, ki bi bili vojnji

prevzeti plemenskega kozla proti polovični nakupni ceni in dolžnosti enoletnega držanja za plemo, naj se takoj zgledajo po popisnici na poverjeništvu za kmetijstvo. Iztotako se naj priglasijo rejci, ki imajo plemensko kozle čiste bele pasme v približni starosti enega leta na prodaj, pri poverjeništvu za kmetijstvo.

g Agrarna reforma. Kot prva instanca agrarne reforme so pričeli poslovati okrožni agrarni uradi in sicer za Štajersko v Mariboru, za Prekmurje pa v Murški Soboti. Okrožni agrarni urad za Kranjsko s sedežem v Ljubljani prične v kratkem poslovati, ker radi stanovanjskih razmer še ni mogel urediti svojega urada. Opozarjajo se vsi oni, ki so prizadeti v zadevah agrarne reforme, da pazijo na to, da so prva instanca okrožni agrarni uradi in da tozadevne spise in vloge ni naslavlјati več na agrarno direkcijo v Ljubljani, ampak na pristojni okrožni agrarni urad. Vse zadeve prve instance rešujejo okrožni agrarni uradi, agrarna direkcija v Ljubljani pa tvori drugo instanco v agrarno-reformnih zadevah. (Olej na naredbo št. 299, Uradni list od 3. avgusta 1920, št. 60). — Agrarna direkcija.

g Ovčji sejm v Slovenjgradu. Ministrstvo za kmetijstvo in vode je dovolilo graški alpinski družbi za gojenje ovac nakup in izvoz 2000 ovc jezerske (solčavske) pasme iz Slovenije proti uvozu v poštev prihajajočo plemenske živine. Ta nakup se bo vršil na sejmju v Slovenjgradu dne 10. novembra t. l. in se vabijo vsi ovčjerejci, da priženejo v obilnem številu svoje ovce jezerske pasme ta dan v Slovenjgradu.

g Oddaja trt. In državnih trtnic v bivši Kranjski se bodo oddajale trte prihodnje spomladi onim vinogradnikom, ki se za nje zgledajo pri vodstvu pristojne državne trtnice ali pri državnem vinarskem nadzorstvu v Novem mestu, do 20. decembra 1920. Bliznje pogoje se izve istotam ali pa iz razgleda pri županstvih v vinorodnih krajih.

g Izvoz našega žita v Belgijo. Nizozemska, ki navadno zalaga Belgijo z žitom, ne more krčiti njenih potrebščin glede žita. Zato se je Belgija obrnila na Romunijo, da ji da potrebno množino žita na razpolago. Romunija pa je to ponudbo odklonila z izgovorom, da ga rabi za lastno potrebo. Tu bodo imele sedaj obilo zaslужka razne liberalne banke, ki bodo izvažale ne glede na to, če so potrebšćine domačega prebivalstva krite ali ne.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kakega odbitka.

Radno ure od 9. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Listek

Junakinja iz Štajra.

Povest. Prevaja ***

(Dajc.)

Zena je odgovorila: Če mislite hčerko pri »modrem jclenu«, ta je mrtva, zabodli so jo, v srce so jo zabodli. Na videz sem jo poznala. Kaj ljubko dekletje je bila.

Henrik je zastokal liki do smrti ranjena žival: »V srce, v srce, o nesrečna... moja... krvava roka.« Prestrašena je bežala stara žena iz sobe. V postranski sobi pa je čula, kako je udaril v divji jok. Tedaj je zopet stekla k svojemu možu. »Ti čuješ,« je vsa preplašena rekla, sedaj divje kriči in se joka, povedala sem mu, da je dekletje pri »modrem jclenu« mrtvo. Oskrbnik je odgovoril: »Beži, beži, kaj je na tem, mrzlica ga trese. Misliš li, da se je tako imeniten gospod — si li videla njegov prstan? — tako daleč izpozabil, da bi umoril ubogo natakario. Čemu pa? Bodi no pametna!

Šel je k vratom in je prisluškoval. Čudno. Bolnik notri neprestano divje ihti in venomer ponavlja: »Kaj sem storil.« Tedaj je tudi njemu postalo tesno in mrzel pot se mu je vlił po hrbtu.

Ko je bolnik, zapuščten na svoji postelji, namakal vzglavje s krvavimi solzami, ki nič več niso mogle izpremeniti, so vedno bližje prihajali udarci pušk, ki so butale ob vrata, in krepki moški glasovi. Henrik je takoj spoznal te glasove, izpreletela ga je strašna groza... Je li že stvar tako daleč? Može so že tu in išćejo morilca... in sedaj ga bodo... njegovi lastni hlapci... oklenili kot morilca slabotne ženske... in ga bodo oklenjenega po mestnih ulicah peljali... Gospod Kristus v nebeškem kraljestvu, to je strašno... Toda, ako si imel prokleti pogum, umoriti slabotno dekletje, ga moraš tudi imeti, da pred vsem svetom sprejme naše sramoto in kazen.

Z mrzlično naglico se je jel oblačiti, kar je le mogel hitro, medtem ko se je vse okoli sjeja sukalo in vrtele Kar mu pada na tla prazna nožnica bodala, z gnusom in grozo je pahnil proč od sebe. Ni se še oblekel, ko so že butale puške v sosednjo hišo. Stal je sredi sobe in je poslušal, z bledimi ustnami in s široko odprtimi očmi. Razločno je slišal štefegerja klicati: Holá, odprite! Je-li pri vas skrit lopov, ki je zabodel ubogo štefano v Vizerfeldu?

Henriku je zastajalo srce. Lopov, kes, saj tudi je. Lopov je človek, ki zabode žensko. Henrik, lopov si!

Streli so že spodaj pred bolnišnico. Poveljuje jim narednik Štefeger. Četo spremiljajo trije rablji z verigami. Puške grme ob zaklenjene duri in vmes kriči Štefeger: »Holá! Odprite! Je-li tu skrit lopov, ki je zabodel ubogo štefano?»

Oskrbnik odpre vrata in pravi: »Kaj hočete?« Štefeger stopi na prag in reče: »Dosti glasno sem kričal. Je-li v hiši kak tuj ali sumljiv človek?« Stara sta sklenila, nikogar ne pustiti v kužno sobo; ženi se je smilil visoki mladi gospod, mož pa se je bal, da bi ne morala, če je tujec res morilec, oba ž njim vred ali pa celo zanj na vislice.

Mož je rekel: »Pri nas ni nikogar. Samo v kužni sobi leži neki bolnik, tega pa ne smete motiti, ker spi.«

Štefeger je hotel vedeti, kdo da je bolnik. Pa mu reče žena: »Plemenit gospod je, na potovanju mora biti, ranil ga je tovariš.« Štefeger vpraša: »Koliko dni je že pri vas?»

Zena odgovori: »Pet,« na tihem je pri sebi mislila: ur!

Narednik je rekel: »Potemtakem on ni.« Ko je zaklical svojim ljudem: »Eao hišo naprej,« so se zgoraj odprla vrata in nekdo je zavpil doli: »Štefeger! Si ti? Pridi gor! Jaz sem tu.«

Stifteger je zakričal ves vesel in začuden: »Jezus, koga slišim? Ne, kaj takega? Gospod stotnik, jaz sem, naš stotnik, za božjo voljo, kje ste pa tičali, mislili smo, da ste nas popolnoma zapustili. Takoj pridem, takoj pridem, kako ste pa vendar z... sliškaj?« Z velikanskimi koraki je kakor blisk švignil po stopnicah gori, njegovi ljudje pa so radostno stopnili: »Jezus, gori je. Zopet imamo stotnika, hej, sedaj pa svet dvignemo s stežajev.«

Ko je prispel gori, je hotel objeti svojega ljubega stotnika, ki je nepremično stal pred durmi kužne sobe, toda stotnik se je daleč roke pred seboj — roke pa so mu bile vele, obraz mrtvaško bled in grozno so bušile njegove oči. Stifteger je kakor začaran obstal in je ječjal: »Za Boga svetega, gospod Henrik... kaj pa vam vendar je?«

Henrik je rekel z mirom, ki bi skoraj strdil kri:

»Nič... tvoji ljudje so spodaj, ne-li? Vzemite me in pelite me v mesto. Iščete morilca, tu stoji, jaz sem. Jaz sem zabodel Štefana.«

Stifteger je stal, kakor bi bila vanj udarila strela. Puška, ki jo je držal ob jermenu, mu je tlesnila na tla.

»Za božjo voljo... Zveličar sveta,« začecija. »Ampak gospod Henrik — ampak gospod Henrik. Se vam li meša — pri Bogu in njegovem večnem kraljestvu — to je nemogoče.«

Pred bolnišnico spodaj je postalo tiho kakor v grobu. Strelci so prisluškovali... Tam zgoraj se nekaj plete... ta in oni sluti nekaj groznega.

Stotnik pa je zgoraj rekel z nenaravnim mirom: »Zalibog ne meša se mi, Rudolf. Sem pri zdravi pameti.« Jelo mu je dušiti sapo. »Moja roka ji je zadala smrt. Ne pomaga nič, moram nositi. Morilca iščete, vkleinite me!«

»Oh, gospod, gospod.« Zvesti človek je ves bled in tresoč se po vsem životu stopil k svojemu nad vse ljubljenu gospodu v bolniško sobo, kjer je ta ravno oblačil svoj suknič O Jezus, Jezus, kako Henrik izgledal! Kakor bi bil ravnokar iz groba vstal, in pod očmi mu gorita dve rdeči lisi, kakor bi mu jih bil kdo vžgal z razbeljenim železom.

»Gospod, oh gospod, za božjo voljo. Saj to ni mogoče, vi ste bolni, saj se vam vidi. Saj ne more biti, včeraj še v Štajru niste bili ne, ampak v Lincu, li ne veste več? Moralo se vam je sanjati. In vsikdar — ste bili tako dobri, kako bi mogli vi umoriti človeka.« je rotil zvesti mož in mu je krepko stisnil roko.

»Bil sem v Lincu, pa samo za pol ure.« Henrik je skušal Stiftegerju izviti roko. Potem sem se zopet vrnil v Štajer in k njej. — Tu podaj, Rudolf. Sklonil se je po svetlo stvar, ki je na tleh ležala poleg postelje in jo je pobral. To je nožnica mojega bodala, vrigel sem ga proč, stresel se je in je zaškripal z zobmi, »potem ko se je to zgodilo.«

»Za Boga svetega, gospod Henrik, gospod Henrik.« Stifteger še vedno ne more verjeti. »Saj ste vendar tako ljubili deklico, ali ne?«

»Da — Bog — ki vse vidi — ve — ti tudi veš, da sem jo.« — Henriku se je zlomil glas, pokrnil si je obraz z rokami — »ljubil... kakor svoje življenje!«

»Seveda, gospod, seveda vem! Stifteger je stopil k njemu in mu je položil roko na hrbet. Jezus, kako se mu ta človek smili, to se ne da povedati. »Seveda vem, mi vsi vemo. Saj ste jo nesli s sramotnega odra... k rablju smo šli po njene stvari v lisičji brolg... in pri oltarju bi bili morali stati z njo... Samo Štefka je bilo vse vse... Gospod, zmešalo se vam je v glavi — sicer je bilo to nemogoče.«

»Ne, Stifteger. Henrik je povedal roke, zopet je stal ponosno in je mirno govoril: »Bil sem pri zdravi pameti in sem še sedaj. Stori sem to iz srda in besnosti, ona je...« Ugriznil se je v ustnice. Ne, Niti besedice o njeni sramoti. Sirota, sirota jo je oprala s svojo rdečo krvjo, in če bi vsi vedeli, kaj je bila, njen morilec ne pove ničesar.

»Kaj je storila?« je ponovil narednik, ki mu je potemnelo čelo. Oho, sedaj se vidi, Henrik ni prav nič nor, dobro je vedel, kaj dela. Cisto Madao govori. Ubogi fant!

»Jezni ste bili na ubogo revco. Zakaj pa vendar?«

Henrik je zmajal z rameni: »Kaj pomaga zakaj, storjeno je storjeno.«
(Dalje.)

Opozarjamo na oglas Menjalnice Slovenske banke v Ljubljani.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zažvoljstva doprine Vam Fellerjev pravi Elza-fluidi 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 kron. Državna trošarina posebej.

Trpite na počasnih prebavi? Zaprtju? Talo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza-krogljicami 6 skatlic 18 kron. — Želodec okrepljujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 kron. Omit in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Eisatrg št. 16, Hrvatska. D.

A 387/19

Dražbeni oklic.

Na predlog dedičev Marije Mubl roj. Benedičič iz Zej št. 6 se dovoli prostovoljna dražba zemljišč vl. št. 7 d. o. Zeje in vl. št. 16 d. o. Naklo.

Izključna cena, pod katero se dražba ne vrši, se določa za prvo zemljišče na 13540 K, za drugo na 700 K.

Za to dražbo se določa narok na
2. decembra 1920

ob 9. uri na lico mesta na Zejah št. 6. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri tem sodišču.

Okrajno sodišče SHS v Kranju.
odd. I. dne 12. novembra 1920

Kante od petroleja

plačuje po K 58 — za dve z zabojem vred postavno vsake železn. postaje Sever & Komp. Ljubljana.

Pozor posestniki gozdov!

Les za posekanja kupi in prosi ponudbe.

Tavčar & Svetina

stavbeno podjetje, Ljubljana, Gosposvetska c. 6.

Prva slov. industrija za izdelovanje kirurških inštrumentov, ortopedičnih aparatov, umetnih udov, bandaž, brušenje, zavod za niklovanje. Specialna mehanična delavnica za vse v to stroko spadajoča dela in popravila. — Točna in solidna dela po najnižjih cenah.

Za dame damska postrežba.

Stanislav Ponikvar in drug
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33.

Učenka 15 tle stara, močne postave, iz postene hiše se sprejme takoj v večjo trgovino na deželi. — Lastnoročna ponudbe s sliko je poslati na: Jos. Rudman, trgovec, Krškavna-Brezica.

Priporoča se tvrdka Jos. Petelinc, Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 7.

Tovarniška šivalnih strojev v vseh opremljenih za zaloga domačo rabo, za krojače, originalni Cylinder, Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in debelo.

Predivo, trto, kupuje po lažjih cenah. Ponudbe v ceni in množini je poslati tvrdki Ivan N. Adamčič, vivarica, Ljubljana.

Žagar za venecijanero z dvema rezili poleg krožna žaga, se vzame v službo za tako šnji nastop. — Plaša po dogovoru. Ignacij Ažman, lesni trgovec v Kropi Gorenjsko.

Prostovoljna javna dražba

premišlani: konji, ovca, kosa, vozovi, oprema l. t. d. se vrši radi preselitve v torek t. j. 23. novembra 1920 ob 10. uri v nekdanji mlekarji na Svetju pri Medvođah.

Trgovina MARIJA ROGELJ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 23

priporoča svoje bogato zalogo manufakturnega blaga, stola, čajga, cvilba, klota, porhenta, cafirja, plavine, rujave in bele konjenine, rišnjeve za predpasnike, bombaževine, negavice, sukanca in drobnarije.

Ker je blago ravnokar došlo, se cene nizke. Istotam se kuharica ki bi znala sprejme nekaj šivali. Dogovor samo osebno.

Najstarejša hranilnica na Slovenskem.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani — ustanovljena l. 1820

obrestuje hranilne vloge s

3%.

Kranjska hranilnica je pupilarno varen zavod in jo nadzoruje deželna vlada.

Za plačila zavodu se dajo na razpolago poštne položnice.

Čisti dohodek Kranjske hranilnice je — ne glede na to, kar se odkazuje rezervnim zakladom — po pravih določah v pospeševanje občekoristnih naprav in podjetij na Kranjskem. — Skupna svota doslej v te svrhe odmenjenih zneskov znaša K 8,761.113-37.

Zopet pričnemo vsako sredo in soboto prodajati po

brez konkurenčnih cenah

trpežno češko volneno

SUKNO

in drugo manufakturno blago.

Po pošti razpošiljamo vsaki dan. Zahtevajte cenik!

Podjetje tkanin „Hermes“ Brata Vokač
v Ljubljani, Selenburgova ulica 5 v L nadstropju
nasproti glavne pošte.

Suhe gobe, laneno seme, kumino, ter vse druge deželne pridelke kupuje trgov na s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

pri „ZLATI LOPATI“ preje
Hammerschmidt (Mühlisen)

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7.

— nasproti Križanske cerkve. —

Zaloga cementa.

Otvoritev trgovine.

Cenjenim odjemalcem vijačno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manufakturno delovno trgovino s manufakturnim blagom, v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bližajočo se zimsko sezono priporočamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za moške in ženske, dalje porilne barberte, flanelne cefirje, sifone, potrebšćine za krojače. Nvijeje l. t. d.

Zagotavljajoč prijazen in solidno postržbo se priporočamo

A. & E. Skaberne,

veletrgovina z manufakturnim blagom
Ljubljana, Mestni trg 10.

GOZD

jelov ali bukov za posekanje se kupi. Pismene ponudbe pod »Amerikanski kupec« na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5.

V modni in manufakturni trgovini

FRIVANKI

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 29

se dobi po zelo nizkih cenah sukneno blago za kostime, kakor tudi za moške obleke, samet za moške, vrazje koža, močna hlačavina, močni oksfordi, cefirji, bela in pisana kotenina, različni barbeni, platno za rjabe, odeje, črna svila, sploh vse, kar je k nevestini opremljeno potrebno.

Srebro in zlato

kupi

tvrdka I. AUGUSTIN

Ljubljana
Šiška, Sv. Jerneja
cesta 231.

Dunajska cesta
samo dopoldne
od 10—12 ure

Najboljša in najcenejša

le pri tvrdki

kolesa

GOREG

LJUBLJANA

motorji pnevmatika

Gospodsvetska c. 14
(Marije Terezije c. 14.)

Lanišče

in

predivo

v vsaki množini kupuje po najvišjih dnevni cenah Terilnica in predilnica Anton Sinkevoc, Grosuplje (Dolenjsko).

COSUBICH-LINE Trst - Amerika

New-York—Buenos-Ayres—Rio di Janeiro—Santes-Mentevideo.

Brezplačna pojasnila in prodaja voznišć Matov za potnike z Slovenije edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Zopet nekaj za Vas!

Mučil Vas glavobol? Trganje po udih? Bihit in revmatizem? Prehlajenje? Neuspavanje? Nervoznost?

Polakustotudi Vi Fellerjev pravi Kisa Fluid. Čudili se bodele in hvalili Fellerjev Kisa Fluid kot dobrega prijatelja v vseh vaših 42- K. Bermani in 2 veliki specialni steklenici 42- K. Bermani prah in tablete soper ravna 18- K. Aspirin praški 18- K.

Alli kašljate?

Slas odstran uje in kašelj tolaži Zagorski pravi sok 8- K. Hega-plodice (prve pastile soper kašelj) 7-50 K. Bonboni in slada in trpotca od 8- K. naprej. Pravi čaj proti kašlju 8- K. Fikarški prah 8- K. Otajakot sirup za zdravniški predpis 40- K. Lipov čaj 8- K.

Glavobol?

Ravno tako pripravan, kakor zapošljiv v uporabi je Fellerjev mentolni dračnik „Kisa“ 12- K. Pršek soper glavobol 15- K. Kisin pršek, pršek soper mralice 20- K.

Zebobol?

Zobne kapljice 8- K. Zeleno olje 20- K. Očesna voda 8- K.

Srbečica, garje.

Masilo soper garje 12- K. Naphtolno masilo 16-4n 20- K. Zvepljeno masilo 12- K. Vsa ostala masila kakor Zinkovo masilo, belo svinčeno masilo, aromatično masilo, lavorovo masilo v škatljah po 2-, 1- in 12- K. Masilo za rane 15- K. Otroško masilo in kafrični cvet 12- in 20- K. Masilo soper osebine 18- K. Diakilon emulzija, republika 1- in 4- K. Ovet in masilo soper golfo 15- K.

Zdravila za živino.

Živinski prah 1 škatlja 7-50 K. Masilo za konje 20- K. Arnika- in 20- K. Grenka sol 2- K. Krocilin 15- K. Terpentinsvo olje 8- in 20- K. Gesti terpentini 1- in 20- K. Masilo soper oči 2- in 12- K.

Pri vprašanju

naj se prilože poštna znamka za odgovor.

Alli Vam želodec ni v redu? Težka prebava? Nimate teka?

Oj, kako bodele zadovoljni, če poskusite Fellerjeve prave Hiza-kroglice! Te so resnično dobre! 6 škatljic 15- K. Sagrađa Barber 12- K. Želodec okrepnječa 4 v d a k a tinktura 20- K. Balsam in ščeljski eseno 8- K. Pravi Šesthoterjev balsam 18- K.

Za prebavo!

Prebavni prah 4- K. Soda bicarbonica 8- K. Otvarajoča ščedna sol 8- K. Karlebadška sol 8- K. Regenerol smamka „Hega“ (fiziološke soli) po prof. Neusser-ju) 1 škatlja 20- K. Najčistejšo ričnovo olje 4- in 20- K. Tamarindan pastile 2-50 K. Oaj za čišćenje krvi 8- K. Senesovo Haze in Mueerbleter od 8- K. naprej.

Slebobrnost?

Tehodni ščedni ekstrakt 18- K. Ščedni albuminat 20- K. Na zdravniški predpis Aroformintektolosestafakarneskv.Duhu na Dunaju 20- K. Hega-ferrin 40- K. Apneni ščedni strap 20- K. Bland-tektolettes 18- K. Pravo najčistejšo ribje olje „Kisa“ 20- K.

Sredstvo zoper gliste!

Hisa glistovni slodkorji 1 vredica 7-50 K. sladkorji ali Hise glistovno seme na tehnicno od 4- K. naprej.

Prejitev, diareja?

Bakterijske kolera kapljice 18- K. Krične kapljice 10- K. Gimstovo kapljice, Malinov ovet, Kamnišće kapljice, Kiselevo kapljice, Promnšćev kapljice, Baldrian kapljice, Hoffmannovo kapljice mala steklenica 8- K. velika 20- K. Bóbrova kapljice (Sibergeit-tropfen) za čene 8- K.

Državna trošarina

se računa pri alkoholnih pripravkih posebno, ampak samo po lastnem strážku.

Omet in poštnina

se računa posebno, toda najceneje. Priporočamo ved na enkrat naročiti, kajti stroški na več robe razdeljeni, manj značaj.

II. Naročila se adresirajo na:
EVGEN V. FELLER, lekarna,
Štubića donja, Elzatic 16. Hrvatska.

Državna razredna loterija

Prvo kresanje bo 3. in 4. jan. 1921.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

5 premij

od 50.000 do 600.000 din. ali 240.000 do 2.400.000 K (dva milijona štirišeststoš kren)

Vsaka druga srečka mora dobiti!

Isplaćanje vseh dobitkov v gotovom denarju brez odbitka!

Najvejši dobitak v srećnem slučaju

šinarjev

1,000.000

(en milijon) ali

kren

4,000.000

(štiri milijone)

nadalje: 600.000, 400.000, 200.000, 150.000, 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 2 po 50.000, 2 po 40.000, 5 po 30.000, 18 po 20.000 dinarjev, ednesno 2.400.000, 1.600.000, 800.000, 600.000, 400.000, 230.000, 260.000, 240.000, 2 po 200.000, 2 po 180.000, 5 po 120.000, 18 po 80.000 kren šd. brez odbitka!

Čena srečke za vsaki razred

1/4 srečka B 40— ali B 102—	1/2 srečka B 24— ali B 96—

3/4 srečka B 12— ali B 48—	3/8 srečka B 6— ali B 24—

Točno in hitro isplaćovanje vseh dobitkov zajamčeno

Naročila iz cele države naj se pošiljajo po poštni nakancnici lastni glavni kolektori

Medjunarodna banka d. d.

oddelek razredne loterije

Gajeva 8

Zagreb

Gajeva 8.

Najvejša izhera številka!

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899., št. 26.265, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek za prašiče in za vsako živino (lekarnari, trgovci, drogiisti in kramarji) prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 8. avgusta 1900, mag. o. r. št. 8.561. Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. — 5 zavojev Mastina stane K 50.— in se jih pošlje poštne prosto na dom.

Mašico zoper garje (pafel-mazilo) uniči pri ljudeh garje, psaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti K 15.—.

Lekarnar Trnoci v Ljubljani
(Slovenija) zraven rotovžna.

Suhe gobe, fižol, laneno seme

kupuje trdica z deželnimi in gordnimi pridelki
Kmel & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 8.

Prvovrstne PFAFF šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele, igle, olje itd. za vsakovrstne šivalne stroje priporoča Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Proda se hiša

v Dolenu vas št. 44 nad školjo Loko. Več se izve pri Marji Benedik v Kvanjo, Cerkevna ul. 50.

TRST-AMERIKA

Angleška parobrodna družba

CUNARD LINE.

Zastojstvo za Jugoslavijo: Jugoslavenska banka d. d., ZAGREB.

Odprava potnikov I. II. in III. razr. preko Trsta in Cherbourg-a v New York. Sprejema naročila za prostore na parnikih za Grčijo, Anglijo in Ameriko, ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

CUNARD LINE, ZAGREB,

Vrhovčeva ul. 15.

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 8

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

**Miši - podgane
stenice - ščurki**

in vsa gojazen mora poginiti ako porabljate moja najbolje preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke, posebne močne viste 20 K, posebno močna tinktura za stenice 12 K, uničevalce moljev 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (unič. rastl.) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 12 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport:
M. JONKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

UKAZ

ni, ampak ogromen dobiček naredite, ako se danes naročite ilustrovani cenik ali greste v veletrgovino R. Stermeckl, Celje št. 3-5 katera je dobila ogromne množine sukna, porhenta, volne, čelirja, druka, platna in raznega manufakturnega blaga iz inozemstva, ter proceja po čudovito nizkih cenah

Pred nakupom

vsakovrstnih izdelanih oblek, jahalnih hlač, površnikov, ranglanov i. t. d. si ogledajte zaloga

Vežja naročila
po meri.

**KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA
FRANDE**

Samo na debelo.

LJUBLJANA, Emonska cesta št. 8. — Brzjavlj: DERENDA. — Telefon Interurb. št. 313
BRNO — PROSTEJOV (Češkoslovaška)

ter boste prepričani, da je vsesestransko vakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter nima nikake konkurence v svojih solidnih nizkih cenah.

Lastna izdelovalnica perila in čevljev.

Menjalnica Slovenske eskomptne banke Ljubljana

Kolodvorska ulica. — Hotel pri južnem kolodvoru.

Kupuje in prodaja tuj denar po najugodnejšem dnevnem kurzu. Z dežele se pošilja dolarje in drugi tuji denar lahko tudi v denarnem pismu.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje najugodnejše.

Izvršuje nakazila v tuje države in se peča z vsemi bančnimi posli.

Točna in kulantna postrežba.